

ธาตุลงวิภัตติอาขยาต ๘ หมวด PaliDict ๗ ต.ค.๖๑

หมวด ภู ธาตุ (อ).....๔	หมวด กี ธาตุ (นา).....๙๑
หมวด รุช ธาตุ (°อ).....๕๓	หมวด คห ธาตุ (ณฺหา).....๑๐๖
หมวด ทิว ธาตุ (ย).....๖๔	หมวด ตน ธาตุ (โ).....๑๐๙
หมวด สุ ธาตุ (ณฺ ณา).....๘๔	หมวด จุร ธาตุ (เณ ฌย).....๑๑๙

หมวด ภู ธาตุ (อ).....๓

ปจ หุง ต้ม cook.....๓
อห, พुरु กล่าว พูด say.....๗
วจ กล่าว พูด say.....๘
วท กล่าว พูด say.....๑๑
ลก ได้ get receive.....๑๔
มร ตาย die.....๑๗
คม ไป, ถึง go.....๑๙
ภู มี เป็น be.....๒๓
หุ มี เป็น be.....๒๖
อส มี เป็น be.....๒๙
วส อยู่ live.....๓๑
อิกฺข เห็น ดู see.....๓๔
สี นอน sleep.....๓๖
ชิ ชนะ win defeat สกมม.....๓๘

ทิส เห็น see look สกมม.....๔๐
ทา ให้ give สกมม.....๔๓
ฐา ยืน ตั้ง ดำรง stand ออกมม.๔๗
อุ-ฐา ลุกขึ้น stand up ออกมม.๕๐

หมวด รุช ธาตุ (°อ).....๕๒

รุช ปิด กั้น close cover.....๕๒
ภุช กิน eat.....๕๕
ลิป ฉาบ ทา smear.....๕๗
มุจ ปล่อย release, free สกมม.๕๙
ภิท ตี ต่อย ทูบ ทำลาย break destroy สกมม.....๖๑
ฉิท ตัด, บั่น, แบ่ง, ฝ่า cut break destroy สกมม.....๖๓

หมวด ทิว ธาตุ (ย).....๖๕

ทิว เล่น play ออกมม.....๖๕

สิว เย็บ sew สกมม.....๖๗

ชี สิ้น หมดสิ้น extinct ออกมม.....๖๙

พุธ รู้ know ออกมม.....๗๑

มุห หลง สกมม.....๗๓

มุส ลืม forget ออกมม.....๗๕

รช ย้อม dye สกมม.....๗๗

มุจ หลุด พัน หลุดพัน escape, be
free from ออกมม.....๗๙

ภิท แตก break ออกมม.....๘๑

ฉิท ขาด be torn, be cut off ออกมม.
.....๘๓

ชน เกิด be born ออกมม.....๘๕

หมวด สุธาตุ (ณ ณา).....๘๗

สุ ฟัง hear listen สกมม.....๘๗

ว ร้อย สกมม.....๙๐

สิ ผูก bind สกมม.....๙๒

หมวด กิ ธาตุ (นา).....๙๔

กิ ซื้อ buy สกมม.....๙๔

ชิ ชนะ win defeat สกมม.....๙๖

จิ ก่อ สั่งสม สะสม collect

สกมม.....๙๘

ญา รู้ know สกมม.....๑๐๐

ธู กำจัด ทำลาย destroy สกมม.
.....๑๐๓

ลฺุ เกี่ยว, ตัด สกมม.....๑๐๕

ผุ ฝืด, โปรง สกมม.....๑๐๗

หมวด คห ธาตุ (ณหา). ๑๐๙

คห ถือ, จับ, รับ สกมม.....๑๐๙

หมวด ตน ธาตุ (โอ).....๑๑๒

ตน แผ่ไป สกมม.....๑๑๒

กร ทำ make do สกมม.....๑๑๔

สกุก (สก) อาจ สามารถ ออกมม.
.....๑๑๘

ชาคร ตื่น ออกมม.....๑๒๐

หมวด จุร ธาตุ (ณ ณย)

.....๑๒๒

จุร ลัก steal.....๑๒๒

ตกุก ตรึก คิด think.....๑๒๖

ลกฺข กำหนด.....๑๒๙

มนต์ ปรีक्षा.....๑๓๒

จินต คิด, รู้, นึก think.....๑๓๕

กถ พุด กล่าว say.....๑๓๘

ทิส แสดง (นามธรรม), กล่าว,

สวด show preach teach ๑๔๑

ทิส แสดง (รูปธรรม) show...๑๔๔

หมวด ภู ธาตุ (อ)

ปจ หุง ต้ม cook

กัตตุวากก: ปจ + อ = ปจ

วตุตมานา

ป.	โส	ปจติ	ปจเต	เต	ปจนฺติ	ปจนฺเต
ม.	ตฺวํ	ปจสิ		ตุมฺเห	ปจถ	
อุ.	อหํ	ปจามิ		มยํ	ปจาม	

ปญจมี

ป.	โส	ปจตุ	ปจตํ	เต	ปจนฺตุ	
ม.	ตฺวํ	ปจาหิ	ปจ	ปจสฺสุ	ตุมฺเห	ปจถ
อุ.	อหํ	ปจามิ		มยํ	ปจาม	

สตุตมี

ป.	โส	ปเจยฺย	ปเจ	ปเจถ	เต	ปเจยฺยํ
ม.	ตฺวํ	ปเจยฺยาสิ			ตุมฺเห	ปเจยฺยถ
อุ.	อหํ	ปเจยฺยามิ	ปเจยฺยํ		มยํ	ปเจยฺยาม

ปโรกขา

ป. โส	ปปจ	เต	ปปจ
ม. ตว	ปปเจ	ตุมเห	ปปจิตถ
อุ. อห	ปปจ	มย	ปปจิมห

หมวดปโรกขา ทำเทวภาวะต้นธาตุเสมอ

หิยัตตนิ

ป. โส	อปจา	อปจ ^๑	เต	อปจ	
ม. ตว	อปโจ	อปจา	อปจ ^๒	ตุมเห	อปจตถ
อุ. อห	อปจ		มย	อปจมห ^๓	

^๑ อา มักรัสสะเป็น อ ^๒ มักใช้ อา แทน โอ

^๓ มห ใน กัจ. เป็น มหา

อชชัตตนิ

ป. โส อปจิ	เต อปจํ อปจํสุ อปจิสฺสุ
ม. ตวํ อปจิ	ตุมเห อปจิตถ
อุ. อหํ อปจึ	มยํ อปจิมหา

อํ มักใช้คู่กับ ส อาคม เป็น -สุ นอกนั้นมักแปลงเป็น อีสฺ
 รัสสะ มหา เป็น มห บ้าง

ภวิสสันติ

ป. โส ปจิสฺสติ	เต ปจิสฺสนติ
ม. ตวํ ปจิสฺสติ	ตุมเห ปจิสฺสถ
อุ. อหํ ปจิสฺสามิ ปจิสฺสํ	มยํ ปจิสฺสาม

กาลาติปัตติ

ป. โส อปจิสฺสา อปจิสฺส	เต อปจิสฺสํสุ
ม. ตวํ อปจิสฺเส	ตุมเห อปจิสฺสถ
อุ. อหํ อปจิสฺสํ	มยํ อปจิสฺสามหา

อ อาคม ลงหน้าธาตุ ที่ลงวิภัตติในหมวดหิยตตนิ อชชตตนิ กาลาติปัตติ

กัมมวาทก ลง อี ย

ปจีย: ปจียเต (ปจียติ)

ปจจ: ปจจเต (ปจจติ)

เหตุกัตตวาทก ลง เณ ฌย ฌาเป ฌापย

ปาเจ ปาจย ปาจาเป ปาจาปย:

ปาเจติ ปาจยติ ปาจาเปติ ปาจาปยติ

ปาเจสิ ปาจยิ ปาจาเปสิ ปาจาปยิ (อักษัตตนี เอก.)

ปาเจสุํ ปาจยีสุํ ปาจาเปสุํ ปาจาปยีสุํ (อักษัตตนี พหุ.)

เหตุกัมมวาทก ลง เณ ฌย ฌาเป ฌापย และ อี ย

ปาจีย ปาจยีย ปาจาปีย ปาจาปยีย:

ปาจียเต ปาจยียเต ปาจาปียเต ปาจาปยียเต

ปาจียติ ปาจยียติ ปาจาปียติ ปาจาปยียติ

อห, พหฺรฺ กล่าว พุด say

ปโรกขา

ป.	โส อาท	เต	อาหฺ อหฺ*
ม.	ตวํ อาเห	ตุมฺเห	อาहितถ
อ.	อหํ อ่าหํ	มยํ	อาหิมห

* รัสสะเป็น อ ได้ เพื่อรักษาครุหลุในฉันท

อัชชัตตนี

ป.	-	เต	อาหฺสฺ
----	---	----	--------

มักใช้ ปโรกขา เอก. และ อัชชัตตนี พหฺ. คู่กัน

ป.	โส อาท	เต	อาหฺสฺ
----	--------	----	--------

ธาตุนี้ ใช้ในหมวดปโรกขาและอัชชัตตนี ปฐมบุรุษ เท่านั้น

ปุริโส อาท. ปุริสา อาหฺสฺ.

เตนาหฺ ไปราณา.

เตน (การณน) อาหฺ ไปราณา (อาจริยา).

วจ กล่าว พุด say

วจ + อ = วจ

วตตมานา

ป.	โส	วจติ	เต	วจนฺติ
ม.	ตฺวํ	วจสิ	ตฺมฺเห	วจถ
อุ.	อหํ	วจามิ	มยํ	วจาม

ปญจมี

ป.	โส	วจตุ	เต	วจนฺตุ
ม.	ตฺวํ	วจาหิ วจ	ตฺมฺเห	วจถ
อุ.	อหํ	วจามิ	มยํ	วจาม

สตุตมี

ป.	โส	วเจยฺย วจ วจถ	เต	วเจยฺยํ
ม.	ตฺวํ	วเจยฺยาสิ	ตฺมฺเห	วเจยฺยถ
อุ.	อหํ	วเจยฺยามิ วจเจยฺย	มยํ	วเจยฺยาม

หิยัตตนิ

ป.	โส อวจา อวจ <u>อโวจ</u>	เต	อวจุ
ม.	ตวํ อวจา อวจ <u>อโวจ</u>	ตุมหะ	อวจตุถ
อุ.	อหํ อวจํ	มยํ	อวจมุห

อัชชัตตนิ

ป.	โส อวจิ	เต	อวจิสฺสุ
ม.	ตวํ อวจิ	ตุมหะ	อวจิตฺถ
อุ.	อหํ อวจิ	มยํ	อวจิมฺหา

ป.	-	เต	อโวจํ
ม.	-	ตุมหะ	อวจุตฺถ อโวจตุถ
อุ.	-	มยํ	อโวจมุห

ใช้ หิยัตตนิ เอก. และ อัชชัตตนิ พหุ. คู่กัน

ป.	โส อวจา อวจ อโวจ	เต	อโวจํ
ม.	ตวํ อวจา อวจ อโวจ	ตุมหะ	อวจุตฺถ อโวจตุถ
อุ.	อหํ อวจํ	มยํ	อโวจมุห

มา ภิกขเว เอวํ อวจตุถ.

(ตํว) มา เอวํ อวจ. (ตุมเห) มา เอวํ อวจตุถ/อโวจตุถ.

อายุสฺมา สาริปฺตุโต อโวจ.

อโวจุมฺห โข มยํ ตํ ภวนฺตํ โคตมํ.

ภวิสสันติ

ป.	โส	วจิตฺสติ	เต	วจิตฺสนฺติ
ม.	ตํว	วจิตฺสสิ	ตุมเห	วจิตฺสถ
อุ.	อหํ	วจิตฺสสามิ	มยํ	วจิตฺสสาม

ป.	โส	วกฺขติ	เต	วกฺขนฺติ
ม.	ตํว	วกฺขสิ	ตุมเห	วกฺขถ
อุ.	อหํ	วกฺขามิ	มยํ	วกฺขาม

ลภ สฺส แปลง วจ เป็น วกฺข

กาลาติปิตติ

ป.	โส	อวจิตฺส	เต	อวจิตฺสํสุ
ม.	ตํว	อวจิตฺสเส	ตุมเห	อวจิตฺสสถ
อุ.	อหํ	อวจิตฺสํ	มยํ	อวจิตฺสสามหา

วท กล่าว พุด say

วท + อ = วท

วตุตมานา

ป.	โส	วทติ	เต	วทนุติ
ม.	ตุ	วทสิ	ตุ	วทถ
อุ.	อ	วทามิ	ม	วทาม

ป.	โส	วเทติ	เต	วเทนุติ
ม.	ตุ	วเทสิ	ตุ	วเทถ
อุ.	อ	วเทมิ	ม	วเทม

เอา อ เป็น เอ

ป.	โส	วชชติ	เต	วชชनुติ
ม.	ตุ	วชชสิ	ตุ	วชชถ
อุ.	อ	วชชามิ	ม	วชชาม

แปลง วท เป็น วชช บ้าง

ปณฺจมี

ป.	โส	วทตฺ วเทตฺ	เต	วทนฺตฺ
ม.	ตฺวํ	วทาหิ วท	ตฺมฺเห	วทถ
อุ.	อหํ	วทามิ	มยํ	วทาม

สตุตฺมี

ป.	โส	วเทยฺย วเท วเทถ	เต	วเทยฺยํ
ม.	ตฺวํ	วเทยฺยาสิ	ตฺมฺเห	วเทยฺยถ
อุ.	อหํ	วเทยฺยามิ วเทยฺยํ	มยํ	วเทยฺยาม

อชชัตตฺนํ

ป.	โส	อวทิ	เต	อวทิสฺสุ
ม.	ตฺวํ	อวทิ	ตฺมฺเห	อวทิตถ
อุ.	อหํ	อวทิมิ	มยํ	อวทิมฺหา

ภวิสสํนติ

ป.	โส	วทิสฺสติ	เต	วทิสฺสนฺติ
ม.	ตฺวํ	วทิสฺสสิ	ตฺมฺเห	วทิสฺสถ
อุ.	อหํ	วทิสฺสามิ วทิสฺสํ	มยํ	วทิสฺสาม

กาลาติปัตติ

ป. โส อวทิสส	เต อวทิสส์สุ
ม. ตวํ อวทิสเส	ตุมหะ อวทิสสถ
อุ. อหํ อวทิสส์	มยํ อวทิสสามหา

ลภ ใต้ get receive

ลภ + อ = ลภ

วตตมานา

ป.	โส	ลภติ	เต	ลภนฺติ
ม.	ตฺวํ	ลภสี	ตฺมฺเห	ลภถ
อ.	อหํ	ลภามิ	มยํ	ลภาม

ปถจมี

ป.	โส	ลภตุ	เต	ลภนฺตุ
ม.	ตฺวํ	ลภาสि लभ	तम्हे	लभथ
अ.	अहं	लभामि	मयं	लभाम

स्तत्तमी

ป.	โส	लभेय लभे लभेत्	ते	लभेयुः
म.	त्वं	लभेयासि	तम्हे	लभेयाथ
अ.	अहं	लभेयामि लभेयमि	मयं	लभेयाम

หิยัตตนี

ป.	โส อลภา อลภ	เต	อลภู
ม.	ตวํ อลภา อลภ	ตุมุเห	อลภตถ
อุ.	อหํ อลภํ	มยํ	อลภมฺห

อัชชัตตนี

ป.	โส อลภิ อลตถ ^๑	เต	อลภิสฺสุ
ม.	ตวํ อลภิ อลตถ ^๑	ตุมุเห	อลภิตถ
อุ.	อหํ อลภี อลตถํ ^๒	มยํ	อลภิมฺหา

^๑ แปลง อี เป็น ตถ, อี เป็น ตถํ แล้วลบที่สุตธาตฺ

ภวิสสันติ

ป.	โส	ลภิสฺสติ	เต	ลภิสฺสนฺติ
ม.	ตฺวํ	ลภิสฺสติ	ตฺมฺเห	ลภิสฺสถ
อุ.	อหํ	ลภิสฺสามิ	มยํ	ลภิสฺสาม

ป.	โส	ลจฺฉติ	เต	ลจฺฉนฺติ
ม.	ตฺวํ	ลจฺฉติ	ตฺมฺเห	ลจฺฉถ
อุ.	อหํ	ลจฺฉามิ	มยํ	ลจฺฉาม

ลภ สฺส แปลง ลภ เป็น ลจฺฉ

กาลาติปัตติ

ป.	โส	อลภิสฺส	เต	อลภิสฺสํสุ
ม.	ตฺวํ	อลภิสฺเส	ตฺมฺเห	อลภิสฺสถ
อุ.	อหํ	อลภิสฺสํ	มยํ	อลภิสฺสามหา

มร ตาย die

มร + อ = มร

วตฺตมานา

ป.	โส	มรติ	เต	มรนฺติ
ม.	ตฺวํ	มรสิ	ตฺมฺเห	มรธ
อ.	อหํ	มรามิ	มยํ	มราม

ปลฺยจมี

ป.	โส	มรตุ	เต	มรนฺตุ
ม.	ตฺวํ	มราหิ มร	ตฺมฺเห	มรธ
อ.	อหํ	มรามิ	มยํ	มราม

สฺตฺตมี

ป.	โส	มเรยฺย มเร มเรถ	เต	มเรยฺยํ
ม.	ตฺวํ	มเรยฺยาสิ	ตฺมฺเห	มเรยฺยาด
อ.	อหํ	มเรยฺยามิ มเรยฺยํ	มยํ	มเรยฺยาม

อัชชัตตนี

ป.	โส อมริ	เต	อมริสุ
ม.	ตวํ อมริ	ตุมุเห	อมริตถ
อุ.	อหํ อมริ	มยํ	อมริมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส มริสสติ	เต	มริสสนติ
ม.	ตวํ มริสสลิ	ตุมุเห	มริสสถ
อุ.	อหํ มริสสามิ มริสสํ	มยํ	มริสสาม

กาลาตีปตติ

ป.	โส อมริสส	เต	อมริสสํสุ
ม.	ตวํ อมริสเส	ตุมุเห	อมริสสถ
อุ.	อหํ อมริสสํ	มยํ	อมริสสามหา

คม ไป, ถึง go

คม +อ = คม คจฉ

วตตมานา

ป.	โส คจฉติ	เต	คจฉนติ คจฉเร*
ม.	ตวํ คจฉสิ	ตุมเห	คจฉถ
อ.	อหํ คจฉามิ	มยํ	คจฉาม

* เอา อนติ เป็น เร

ปญจมี

ป.	โส คจฉตุ	เต	คจฉนตุ
ม.	ตวํ คจฉาหิ คจฉ	ตุมเห	คจฉถ
อ.	อหํ คจฉามิ	มยํ	คจฉาม

สตุตมี

ป.	โส คจฉะยย คจฉะ คจฉะถ	เต	คจฉะยยํ
ม.	ตวํ คจฉะยยาสิ	ตุมเห	คจฉะยยถ
อ.	อหํ คจฉะยยามิ คจฉะยยํ	มยํ	คจฉะยยาม

อัชชัตตนิ

ป.	โส อคจฉิ	เต	อคจฉิสฺสุ
ม.	ตวํ อคจฉิ	ตุมฺเห	อคจฉิตถ
อุ.	อหํ อคจฉิ	มยํ	อคจฉิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส คจฉิสฺสติ	เต	คจฉิสฺสนฺติ
ม.	ตวํ คจฉิสฺสติ	ตุมฺเห	คจฉิสฺสถ
อุ.	อหํ คจฉิสฺสามิ คจฉิสฺสํ	มยํ	คจฉิสฺสาม

กาลาตีปตติ

ป.	โส อคจฉิสฺส	เต	อคจฉิสฺสํสุ
ม.	ตวํ อคจฉิสฺส	ตุมฺเห	อคจฉิสฺสถ
อุ.	อหํ อคจฉิสฺสํ	มยํ	อคจฉิสฺสามหา

วตฺตมานา

ป.	โส คมตี	เต คมนฺตี
ม.	ตํวํ คมสิ	ตุมฺเห คมถ
อุ.	อหํ คมามิ	มยํ คมาม

ปญฺจมี

ป.	โส คมตุ	เต คมนฺตุ
ม.	ตํวํ คมาหิ คม	ตุมฺเห คมถ
อุ.	อหํ คมามิ	มยํ คมาม

สตฺตมี

ป.	โส คเมยฺย คเม คเมถ	เต คเมยฺยํ
ม.	ตํวํ คเมยฺยาสิ	ตุมฺเห คเมยฺยาถ
อุ.	อหํ คเมยฺยามิ คเมยฺยํ	มยํ คเมยฺยาม

อักษัฒตนี

ป.	โส อคมิ	เต	อคมิสุ
ม.	ตวํ อคมิ	ตุมเห	อคमितถ
อุ.	อหํ อคมิ	มยํ	อคมิมหา

ป.	โส อคมาสี	เต	อคมํสु
ม.	ตวํ อคมาสี	ตุมเห	อคमितถ
อุ.	อหํ อคมาสี	มยํ	อคมิมหา

ภวีสสันติ

ป.	โส คมิสฺสติ	เต	คมิสฺสนติ
ม.	ตวํ คมิสฺสติ	ตุมเห	คมิสฺสถ
อุ.	อหํ คมิสฺสามิ คมิสฺสํ	มยํ	คมิสฺสาม

กาลาติปตติ

ป.	โส อคมิสฺส	เต	อคมิสฺสํสุ
ม.	ตวํ อคมิสฺเส	ตุมเห	อคมิสฺสถ
อุ.	อหํ อคมิสฺสํ	มยํ	อคมิสฺสามมหา

ภู มี เป็น There is/are, to be

กัตตุวาทก: ภู + อ = ภาว (กิริยา “มี” ในภาษาบาลี เป็นอกัมมกิริยา)

วตตมานา

ป. โส	ภาวติ	เต	ภavnติ
ม. ตวํ	ภาวสิ	ตุมหะ	ภavn
อุ. อหํ	ภavามิ	มยํ	ภavาม

ปลญจมี

ป. โส	ภาวตุ	เต	ภavnตุ
ม. ตวํ	ภavahi ภาว	ตุมหะ	ภavn
อุ. อหํ	ภavami	มยํ	ภavาม

สตุตมี

ป. โส	ภavayy ภาเว ภาเวถ	เต	ภavayyํ
ม. ตวํ	ภavayasati	ตุมหะ	ภavayyath
อุ. อหํ	ภavayami ภาเวय्यํ	มยํ	ภavayyam

อักษัตตนิ

ป.	โส อภาวิ	เต	อภาวิสุ
ม.	ตวํ อภาวิ	ตุมเห	อภาวิตถ
อุ.	อหํ อภาวี	มยํ	อภาวิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส ภวิสสติ	เต	ภวิสสนติ
ม.	ตวํ ภวิสสสิ	ตุมเห	ภวิสสถ
อุ.	อหํ ภวิสสามิ ภวิสส์	มยํ	ภวิสสาม

กาลาตีปตติ

ป.	โส อภวิสส	เต	อภวิสส์สุ
ม.	ตวํ อภวิสเส	ตุมเห	อภวิสสถ
อุ.	อหํ อภวิสส์	มยํ	อภวิสสามหา

ภาวจาก ลง ย

ภฺย: ภฺยเต

เหตุกัตตจาก ลง เณ ฌย ณาเป ณาปย

ภาเว ภาวย ภาวาเป ภาวาปย:

ภาเวติ ภาวยติ ภาวาเปติ ภาวาปยติ

ภาเวสี ภาวยิ ภาวาเปสี ภาวาปยิ (อชชัตตนี เอก.)

ภาเวสุ ภาวยิสุ ภาวาเปสุ ภาวาปยิสุ (อชชัตตนี พหุ.)

เหตุกัมมจาก ลง เณ ฌย ณาเป ณาปย และ อี ย

ภาวีย ภาวียิ ภาวาปย ภาวาปยิ:

ภาวียเต ภาวียิตเต ภาวาปยเต ภาวาปยิตเต

ภาวียติ ภาวียิตติ ภาวาปยติ ภาวาปยิตติ

หุ มี เป็น There is/are, to be

หุ + อ = โห หว (กิริยา “มี” ในภาษาบาลี เป็นอกัมมกิริยา)

วตตมานา

ป. โส โหติ	เต โหนติ
ม. ตวํ โหสิ	ตุมहे โหถ
อุ. อหํ โหมิ	มยํ โหम

ปถจมี

ป. โส โहतु	เต โหนตุ
ม. ตวํ โหहि	ตุมहे โหถ
อุ. อหํ โหมิ	มยํ โหम

สत्ตมี

ป. โส หเวยฺย หเว หเวถ	เต หเวยฺยํ
ม. ตวํ หเวยฺยาสี	ตุมहे หเวยฺยาถ
อุ. อหํ หเวยฺยามิ หเวยฺยํ	มยํ หเวยฺยาม

หิยัตตนิ

ป.	โส อหฺวา อหฺว อหฺ ^๑	-
ม.	ตฺวํ อหฺวา อหฺว อหฺโว	ตฺมฺเห อหฺวตฺถ
อุ.	-	มยํ อหฺวมฺห อหฺวมฺหเส

แปลง อุ เป็น อฺว

^๑ อหฺ ลบอา

อัชชัตตนิ

ป.	โส อหฺ ^๒	เต อหฺํ อหฺวํ
ม.	ตฺวํ อโหสิ	ตฺมฺเห อหฺวตฺถ
อุ.	อหฺํ อหฺํ	มยํ อหฺมฺหา อหฺมฺห
	^๒ อหฺ ลบ อี	
ป.	โส อโหสิ อหฺ ^๒	เต อหฺลํ
ม.	ตฺวํ อโหสิ	ตฺมฺเห อโหสิตฺถ
อุ.	อหฺํ อโหสิ	มยํ อโหสิมฺหา

ภวิสสันติ

ป.	โส ภวิสสันติ	เต	ภวิสสันติ
ม.	ตวั ภวิสสันติ	ตุมหะ	ภวิสสันติ
อุ.	อหิ ภวิสสันติ อหวิสสันติ	มยิ	ภวิสสันติ

กาลาติปัตติ

ป.	โส อหวิสสันติ	เต	อหวิสสันติ
ม.	ตวั อหวิสสันติ	ตุมหะ	อหวิสสันติ
อุ.	อหิ อหวิสสันติ	มยิ	อหวิสสันติ

อส มี เป็น There is/are, to be

อส + อ = * (กิริยา “มี” ในภาษาบาลี เป็นอกรรมกิริยา)

วตตมานา

ป. โส อตถิ	เต สนฺติ อตถิ*
ม. ตวํ อสิ	ตุมฺहे อตถ
อ. อหํ อมฺหิ อสมิ	มยํ อมฺห อสม

ปณฺจมี

ป. โส อตถุ	เต สนฺตุ
ม. ตวํ อาหิ	ตุมฺहे อตถ
อ. อหํ อมฺหิ	มยํ อมฺห

* อตถิ นตถิ (น-อตถิ) พหูวนะ บางมติถือว่าเป็นนิบาต เพราะใช้กับนามที่เป็นพหูวนะ

สตุตมึ

ป.	โส อสส ลียา	เต	อสสุ อสสุ ลียุ ลียสุ
ม.	ตวึ อสส	ตุมเห	อสสถ
อุ.	อหึ อสสุ ลีย	มย	อสสาม

แปลงวิภัตติกับธาตุ เป็น อสส ... อสสาม

แปลงวิภัตติเป็น อียา อียุ อียิ ลบ อ ต้นธาตุ

หิยัตตนิ

ป.	-	-
ม.	-	ตุมเห อาสิตถ
อุ.	-	-

อัชชัตตนิ

ป.	โส อาสิ อาสิ	เต	อาสุ
ม.	ตวึ อาสิ อาสิ	ตุมเห	อาสิตถ
อุ.	อหึ อาสิ	มย	อาสิมหา

วส อยู่ live

วส + อ = วส

วตตมานา

ป.	โส	วสติ	เต	วสนฺติ
ม.	ตฺวํ	วสสิ	ตฺมฺเห	วสถ
อ.	อหํ	วสามิ	มยํ	วสาม

ปถจมี

ป.	โส	วस्तु	เต	วสนฺตุ
ม.	ตฺวํ	วสathi วส	ตฺมฺเห	วสถ
อ.	อหํ	วสามิ	มยํ	วสาม

สत्ตมี

ป.	โส	วเสยฺย	วเส	วเสถ	เต	วเสยฺยํ
ม.	ตฺวํ	วเสยฺยาสิ			ตฺมฺเห	วเสยฺยถ
อ.	อหํ	วเสยฺยामิ	วเสยฺย		มยํ	วเสยฺยาม

หิยัตตนี

ป.	โส อวสา อวส	เต	อวสุ
ม.	ตวํ อวสา อวส	ตุมเห	อวสตถ
อุ.	อหํ อวสํ	มยํ	อวสมห

อชชัตตนี

ป.	โส อวสิ	เต	อวสิสุ
ม.	ตวํ อวสิ	ตุมเห	อวสิตถ
อุ.	อหํ อวสิ	มยํ	อวสิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส วทิสฺสติ	เต	วทิสฺสนฺติ
ม.	ตวํ วทิสฺสสิ	ตุมเห	วทิสฺสถ
อุ.	อหํ วทิสฺสามิ วทิสฺสํ	มยํ	วทิสฺสาม

ป.	โส วจฺจติ	เต	วจฺจนฺติ
ม.	ตวํ วจฺจสิ	ตุมเห	วจฺจถ
อุ.	อหํ วจฺจามิ	มยํ	วจฺจาม

ลบ สฺส แปลง วส เป็น วจฺจ

กาลาติปัตติ

ป. โส อวตีสส	เต อวตีสส์สุ
ม. ตวํ อวตีสเส	ตุมหเห อวตีสสถ
อุ. อหํ อวตีสส์	มยํ อวตีสสามหา

อิ ก ข เห็น ดู see

อิ ก ข + อ = อิ ก ข

ว ต ต ม า น า

ป. โส	อิ ก ข ติ	เต	อิ ก ข น ติ
ม. ตว	อิ ก ข สิ	ตุมเห	อิ ก ข ถ
อ. อห	อิ ก ข มิ	มย	อิ ก ข ม

ป ล ย จ มี

ป. โส	อิ ก ข ตุ	เต	อิ ก ข น ตุ
ม. ตว	อิ ก ข หิ อิ ก ข	ตุมเห	อิ ก ข ถ
อ. อห	อิ ก ข มิ	มย	อิ ก ข ม

ส ต ต มี

ป. โส	อิ ก ข ะ ย อิ ก ข ะ อิ ก ข ะ ถ	เต	อิ ก ข ะ ย ุ
ม. ตว	อิ ก ข ะ ย สิ	ตุมเห	อิ ก ข ะ ย ถ
อ. อห	อิ ก ข ะ ย มิ อิ ก ข ะ ย ุ	มย	อิ ก ข ะ ย ม

อชชัตตนิ

ป.	โส อิกฺขิ	เต	อิกฺขิสฺสุ
ม.	ตวํ อิกฺขิ	ตุมฺเห	อิกฺขิตถ
อุ.	อหํ อิกฺขี	มยํ	อิกฺขิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส อิกฺขิสฺสติ	เต	อิกฺขิสฺสนฺติ
ม.	ตวํ อิกฺขิสฺสสิ	ตุมฺเห	อิกฺขิสฺสถ
อุ.	อหํ อิกฺขิสฺสามิ อิกฺขิสฺสํ	มยํ	อิกฺขิสฺสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส อิกฺขิสฺส	เต	อิกฺขิสฺสํสุ
ม.	ตวํ อิกฺขิสฺเส	ตุมฺเห	อิกฺขิสฺสถ
อุ.	อหํ อิกฺขิสฺสํ	มยํ	อิกฺขิสฺสามหา

ส นอน sleep

ส + อ = เส, สย

วตตมานา

ป.	โส	สยติ	เสติ	เต	สยนฺติ	เสนฺติ
ม.	ตฺวํ	สยสี	เสสี	ตฺมฺเห	สยถ	เสถ
อ.	อหํ	স্যามิ	เสมิ	มยํ	স্যาม	เสม

ปณจมี

ป.	โส	สยตุ	เต	สยนฺตุ	
ม.	ตฺวํ	स्याहि	สย	ตฺมฺเห	สยถ
อ.	อหํ	স্যามิ	มยํ	স্যาม	

สत्ตมี

ป.	โส	สยฺย	สย	สยถ	เต	สยฺยํ
ม.	ตฺวํ	สยฺยาสี	ตฺมฺเห	สยฺยถ		
อ.	อหํ	স্যฺยามิ	สยฺย	มยํ	স্যฺยาม	

อักษัรตตนี

ป.	โลล สย	เต	สยีสุ
ม.	ตวํ สย	ตุมเห	สยิตถ
อุ.	อหํ สย	มยํ	สยิมหา

ภวีสสันต

ป.	โลล สยีสตติ	เต	สยีสตนตติ
ม.	ตวํ สยีสตติ	ตุมเห	สยีสตถ
อุ.	อหํ สยีสตมิม สยีสตํ	มยํ	สยีสตม

ภลลตติ

ป.	โลล อสยีส	เต	อสยีสํสุ
ม.	ตวํ อสยีสเส	ตุมเห	อสยีสสถ
อุ.	อหํ อสยีสํ	มยํ	อสยีสตมมหา

ชี ชนะ win defeat สกมม.

ชี + อ = เช, ชย

วตตมานา

ป.	โส	ชยติ	เชติ	เต	ชยนฺติ	เชนฺติ
ม.	ตํ	ชยสิ		ตุมฺहे	ชยถ	
อ.	อํ	ชยามิ		มยํ	ชยาม	

ปณจมี

ป.	โส	ชยตุ		เต	ชยนฺตุ	
ม.	ตํ	ชยาहि	ชย	ตุมฺहे	ชยถ	
อ.	อํ	ชยามิ		มยํ	ชยาม	

สत्ตมี

ป.	โส	ชเยยฺย	ชเย	ชเยถ	เต	ชเยยฺยํ
ม.	ตํ	ชเยยฺยาสิ			ตุมฺहे	ชเยยฺยาถ
อ.	อํ	ชเยยฺยามิ	ชเยยฺยํ		มยํ	ชเยยฺยาม

อชชัตตนี

ป.	โส อชยิ	เต	อชยีสุ
ม.	ตวํ อชยิ	ตุมเห	อชยิตถ
อุ.	อหํ อชยิ	มยํ	อชยิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส ชยิสฺสติ	เต	ชยิสฺสนติ
ม.	ตวํ ชยิสฺสสิ	ตุมเห	ชยิสฺสถ
อุ.	อหํ ชยิสฺสามิ ชยิสฺสํ	มยํ	ชยิสฺสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส อชยิสฺส	เต	อชยิสฺสํสุ
ม.	ตวํ อชยิสฺเส	ตุมเห	อชยิสฺสถ
อุ.	อหํ อชยิสฺสํ	มยํ	อชยิสฺสามหา

ทิส เห็น see look สกมม.

ทิส +อ = ปสส

วตตมานา

ป. โส	ปสสติ	เต	ปสสนติ
ม. ตวํ	ปสสสิ	ตุมหะ	ปสสถ
อุ. อหํ	ปสสามิ	มยํ	ปสสาม

ปญจมี

ป. โส	ปสสตุ	เต	ปสสนตุ
ม. ตวํ	ปสสาหิ ปสส	ตุมหะ	ปสสถ
อุ. อหํ	ปสสามิ	มยํ	ปสสาม

สตุตมี

ป. โส	ปสเสยย ปสเส ปสเสถ	เต	ปสเสยยํ
ม. ตวํ	ปสเสยยาสิ	ตุมหะ	ปสเสยยาถ
อุ. อหํ	ปสเสยยามิ ปสเสยยํ	มยํ	ปสเสยยาม

หิยัตตนี

ป.	โส อททสา อททส	-
ม.	ตวํ อททสา อททส	-
อุ.	อหํ อททสํ	-

อัชชัตตนี

ป.	-	เต อททสํสุ
ม.	-	-
อุ.	-	มยํ อททสาม*

* = อททสิมหา

ใช้ หิยัตตนี เอก. และ อัชชัตตนี พหุ. คู่กัน

ป.	โส อททส อททสา	เต อททสํสุ
ม.	ตวํ อททส อททสา	-
อุ.	อหํ อททสํ	มยํ อททสาม*

ป.	โส อปสฺสึ	เต อปสฺสึสุ
ม.	ตวํ อปสฺสึ	ตุมหฺเต อปสฺสึตถ
อุ.	อหํ อปสฺสึ	มยํ อปสฺสิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส	ปสฺสิสฺสติ	เต	ปสฺสิสฺสนฺติ
ม.	ตฺวํ	ปสฺสิสฺสติ	ตฺมฺเห	ปสฺสิสฺสถ
อุ.	อหํ	ปสฺสิสฺสสามิ ปสฺสิสฺสํ	มยํ	ปสฺสิสฺสาม

ป.	โส	ทกฺขติ	เต	ทกฺขนฺติ
ม.	ตฺวํ	ทกฺขติ	ตฺมฺเห	ทกฺขถ
อุ.	อหํ	ทกฺขามิ	มยํ	ทกฺขาม

ลบ สฺส แปลง ทิส เป็น ทกฺข

กาลาติปัตติ

ป.	โส	อปสฺสิสฺส	เต	อปสฺสิสฺสํสุ
ม.	ตฺวํ	อปสฺสิสฺสเส	ตฺมฺเห	อปสฺสิสฺสถ
อุ.	อหํ	อปสฺสิสฺสํ	มยํ	อปสฺสิสฺสสามหา

ทา ให้ give สกมม.

ทา + อ = ทา, เท, ททา (เทวภาวะ)

วตฺตมานา

ป. โส เທີ	เต เทนฺติ
ม. ตฺวํ เທີ	ตุมฺเห เทถ
อุ. อหํ เທີ ทมฺมิ*	มยํ เทม ทมฺม*

* แปลง อา เป็นนิกคหิต, แปลง นิกคหิต เป็น ม

ป. โส ททาติ	เต ทเทนฺติ
ม. ตฺวํ ททาสี	ตุมฺเห ททาถ
อุ. อหํ ททามิ	มยํ ททาม

ป. โส ทชฺชติ	เต ทชฺชนฺติ
ม. ตฺวํ ทชฺชสิ	ตุมฺเห ทชฺชถ
อุ. อหํ ทชฺชามิ	มยํ ทชฺชาม

แปลง ทา เป็น ทชฺช บ้าง

ปณจมี

ป.	โส เทตุ	เต เทนตุ
ม.	ตวั เทหิ	ตุम्हे เทถ
อุ.	อหิ เทมมิ	มยิ เทม

ป.	โส ททาตุ	เต ทเทนตุ
ม.	ตวั ททาหิ	ตุम्हे ททาถ
อุ.	อหิ ททามมิ	มยิ ททาม

สตุตมี

ป.	โส ทชฺเชยฺย ทชฺชา	เต ทชฺเชยฺยํ ทชฺชํ
ม.	ตวั ทชฺเชยฺยาลิ	ตุम्हे ทชฺเชยฺยาถ
อุ.	อหิ ทชฺเชยฺยามมิ ทชฺชํ	มยิ ทชฺเชยฺยาม

แปลง ทา เป็น ทชช บ้าง

ป.	โส ทเทยฺย ทเท ทเทถ	เต ทเทยฺยํ
ม.	ตวั ทเทยฺยาลิ	ตุम्हे ทเทยฺยาถ
อุ.	อหิ ทเทยฺยามมิ ทเทยฺยํ	มยิ ทเทยฺยาม

หิยัตตนี

ป. โส อททา	เต อททุ
ม. ตวั อททา	ตุมฺเห อททตฺถ
อุ. อหํ อททํ	มยํ อททมฺห

อหํ อทา. อี อตฺตโนบท ลบ อี

อัชชัตตนี

ป. โส อทาสี	เต อทํสุ
ม. ตวั อทาสี	ตุมฺเห อทาสีตฺถ
อุ. อหํ อทาสี	มยํ อทาสีมฺหา

ป. โส อททิ	เต อททิสฺสุ
ม. ตวั อททิ	ตุมฺเห อททิตฺถ
อุ. อหํ อททํ	มยํ อททิมฺหา

ภวิสสันติ

ป.	โส	ทสฺสติ	เต	ทสฺสนฺติ
ม.	ตฺวํ	ทสฺสสิ	ตฺมฺเห	ทสฺสถ
อุ.	อหํ	ทสฺสามิ ทสฺสํ	มยํ	ทสฺสาม

ป.	โส	ททิสฺสติ	เต	ททิสฺสนฺติ
ม.	ตฺวํ	ททิสฺสสิ	ตฺมฺเห	ททิสฺสถ
อุ.	อหํ	ททิสฺสามิ ททิสฺสํ	มยํ	ททิสฺสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส	อททิสฺส	เต	อททิสฺสํสุ
ม.	ตฺวํ	อททิสฺเส	ตฺมฺเห	อททิสฺสถ
อุ.	อหํ	อททิสฺสํ	มยํ	อททิสฺสามหา

ฐา ยืน ตั้ง ดำรง stand ออกมม.

ฐา + อ = ฐา, ติฎฐ (เทวภาวะ)

วตตมานา

ป. โส ฐาติ	-
------------	---

ฐาติ ปรากฎเพียง ๒-๓ แห่ง ในพระไตรปิฎก

ป. โส ติฎฐติ	เต ติฎฐนติ
ม. ตวั ติฎฐติ	ตุมเห ติฎฐถ
อ. อหิ ติฎฐามิ	มยิ ติฎฐาม

ติฎฐาติ ไม่มีใช้

ปญจมี

ป. โส ติฎฐตุ	เต ติฎฐนตุ
ม. ตวั ติฎฐาหิ ติฎฐ	ตุมเห ติฎฐถ
อ. อหิ ติฎฐามิ	มยิ ติฎฐาม

สตะตมี

ป.	โส	ติฏฐะยยะ ติฏฐะ ติฏฐะถ	เต	ติฏฐะยยะ
ม.	ตวํ	ติฏฐะยยะยาถ	ตุมะเห	ติฏฐะยยะยาถ
อุ.	อหํ	ติฏฐะยยะยามิ ติฏฐะยยะ	มยํ	ติฏฐะยยะยาม

อัชชัตตนิ

ป.	โส	อฏฐาถิ	เต	อฏฐํสุ
ม.	ตวํ	อฏฐาถิ	ตุมะเห	อฏฐาถิตถ
อุ.	อหํ	อฏฐาถิ	มยํ	อฏฐาถิมหา

ป.	โส	ปติฏฐาถิ	เต	ปติฏฐาถิสุ
----	----	----------	----	------------

ปติ-ฐา ลง ห อากม ท้าย ฐา ธาตุ ที่มีอุปสัคอยู่หน้าธาตุนั้น
เช่น สณฺฐหติ, ปติฏฐหติ แล้วรัสสะ อา เป็น อ

ภาวิสสันติ

ป.	โส	ฐสสติ	เต	ฐสสนฺติ
ม.	ตวํ	ฐสสติ	ตุมะเห	ฐสสถ
อุ.	อหํ	ฐสสตามิ ฐสสํ	มยํ	ฐสสตาม

ติฏฐิสฺสติ ปติฏฐิสฺสติ ไม่มีใช้

กาลาติปัตติ

ป. โส อติภูจฺฉิสฺส	เต อติภูจฺฉิสฺสํ
ม. ตวํ อติภูจฺฉิสฺเส	ตุมฺเห อติภูจฺฉิสฺสเถ
อ. อหํ อติภูจฺฉิสฺสํ	มยํ อติภูจฺฉิสฺสามหา

อุ-ฐา ลุกขึ้น stand up ออกมม.

อุ-ฐา + อ ห = อุฐา, อุฐห

ไตร. มีเพียง อุฐหติ อุฐหนติ อุฐเหติ อุฐห (ยุ. อุฐหิ) อุฐเถ

อุฐหิสสามิ อุฐหิสสาม

อุฐหิตวา อุฐหนโต อุฐหโต

วตตมานา

ป. โส	อุฐาติ	อุฐหติ	เต	อุฐหนติ
ม. ตวํ	อุฐาสิ		ตุมเห	อุฐหถ
อุ. อหํ	อุฐามิ		มยํ	อุฐาม

ปญจมี

ป. โส	อุฐตุ		เต	อุฐเหนตุ	อุฐหนตุ
ม. ตวํ	อุฐเหติ	อุฐห	ตุมเห	อุฐเถ	
อุ. อหํ	อุฐเหมิ		มยํ	อุฐเหม	

สตุตมี

ป. โส	อุฐเษย	อุฐเษ	อุฐเษถ	เต	อุฐเษยํ
ม. ตวํ	อุฐเษยาสิ			ตุมเห	อุฐเษยยาถ
อุ. อหํ	อุฐเษยยามิ	อุฐเษยยํ		มยํ	อุฐเษยยาม

อักษัรชัรตตณัร

ป.	โสร	อรุณจอรอร	เต	อรุณจอรอรุ
ม.	ตอร	อรุณจอรอร	ตุมเห	อรุณจอรอรอร
อ.	อร	อรุณจอรอร	มย	อรุณจอรอรอรอร

อรอรอรอรอร

ป.	โสร	อรุณจอรอรอรอร	เต	อรุณจอรอรอรอรอร
ม.	ตอร	อรุณจอรอรอรอร	ตุมเห	อรุณจอรอรอรอรอร
อ.	อร	อรุณจอรอรอรอรอร	มย	อรุณจอรอรอรอรอรอร

อรอรอรอรอรอร

ป.	โสร	อรอรอรอรอรอร	เต	อรอรอรอรอรอรอร
ม.	ตอร	อรอรอรอรอรอร	ตุมเห	อรอรอรอรอรอรอรอร
อ.	อร	อรอรอรอรอรอร	มย	อรอรอรอรอรอรอรอรอร

หมวด รุ ธาตุ (°)

รุ ปิด กั้น close cover

กัตตุวาก: รุ + ° อ เอ = รุรุ ธ รุรุธ

วตตมานา

ป.	โส	รุรุธติ	เต	รุรุธนติ
ม.	ตวํ	รุรุธสี	ตุมุเห	รุรุธถ
อุ.	อหํ	รุรุธามิ	มยํ	รุรุธाम

ป.	โส	รุรุธติ	เต	รุรุธนติ
ม.	ตวํ	รุรุธสี	ตุมุเห	รุรุธถ
อุ.	อหํ	รุรุธมิ	มยํ	รุรุธेम

पलुजमी

प.	सो	रुरुधतु	ते	रुरुधनतु
म.	त्वम्	रुरुधाति रुरुध	तुमुहे	रुरुधथ
उ.	अहम्	रुरुधामि	मयम्	रुरुधाम

สตุตมี

ป.	โส รุณฺเษยฺย รุณฺเษ รุณฺเษถ	เต รุณฺเษยฺยํ
ม.	ตวํ รุณฺเษยฺยาถิ	ตุมฺเห รุณฺเษยฺยาถ
อุ.	อหํ รุณฺเษยฺยามิ รุณฺเษยฺยํ	มยํ รุณฺเษยฺยาม

อัชชัตตนิ

ป.	โส อรุณฺธิ	เต อรุณฺธิสุ
ม.	ตวํ อรุณฺธิ	ตุมฺเห อรุณฺธิตถ
อุ.	อหํ อรุณฺธิ	มยํ อรุณฺธิมฺหา

ภวิสสันติ

ป.	โส รุณฺธิสฺสติ	เต รุณฺธิสฺสนฺติ
ม.	ตวํ รุณฺธิสฺสถิ	ตุมฺเห รุณฺธิสฺสถ
อุ.	อหํ รุณฺธิสฺสามิ รุณฺธิสฺสํ	มยํ รุณฺธิสฺสาม

กาลาตีปตติ

ป.	โส อรุณฺธิสฺส	เต อรุณฺธิสฺสํสุ
ม.	ตวํ อรุณฺธิสฺสเส	ตุมฺเห อรุณฺธิสฺสถ

อุ. อหฺ อรุณิสฺสํ

มยฺ อรุณิสฺสามหา

กัมมวาทก ลง อี ย

รุณฺธีย: รุณฺธียเต (รุณฺธียติ)

เหตุกัตตวาทก ลง เณ ฌย ฌาเป ฌापย

โรเธ โรธย โรธาเป โรธาปย: (พฤทธิ)

โรเธติ โรธยติ โรธาเปติ โรธาปยติ

โรเธสิ โรธยิ โรธาเปสิ โรธาปยิ (อัสซัตตนี เอก.)

โรเธสฺสุ โรธยีสฺสุ โรธาเปสฺสุ โรธาปยีสฺสุ (อัสซัตตนี พหุ.)

รุณฺธเ รุณฺธย รุณฺธาเป รุณฺธาปย: (ไม่พฤทธิ)

รุณฺธเอติ รุณฺธยติ รุณฺธาเปติ รุณฺธาปยติ

รุณฺธเอสิ รุณฺธยิ รุณฺธาเปสิ รุณฺธาปยิ (อัสซัตตนี เอก.)

รุณฺธเอสฺสุ รุณฺธยีสฺสุ รุณฺธาเปสฺสุ รุณฺธาปยีสฺสุ (อัสซัตตนี พหุ.)

เหตุกัมมวาทก ลง เณ ฌย ฌาเป ฌापย และ อี ย

โรธีย โรธียิย โรธาปีย โรธาปยีย: (พฤทธิ)

โรธียเต โรธียียเต โรธาปียเต โรธาปยียเต

โรธียติ โรธียียติ โรธาปียติ โรธาปยียติ

รุณฺธีย รุณฺธียิย รุณฺธาปีย รุณฺธาปยีย: (ไม่พฤทธิ)

รุณฺธียเต รุณฺธียียเต รุณฺธาปียเต รุณฺธาปยียเต

รุณฺธียติ รุณฺธียียติ รุณฺธาปียติ รุณฺธาปยียติ

ภุช กิน eat

ภุช + ๐ = ภุช

วตตมานา

ป.	โส	ภุชติ	เต	ภุชนติ
ม.	ตว	ภุชสิ	ตุมเห	ภุชถ
อุ.	อห	ภุชามิ	มย	ภุชาม

ปลจมี

ป.	โส	ภุชตุ	เต	ภุชนตุ
ม.	ตว	ภุชหาสิ ภุช	ตุมเห	ภุชถ
อุ.	อห	ภุชามิ	มย	ภุชาม

สตุตมี

ป.	โส	ภุชชชช ภุชช ภุชชถ	เต	ภุชชชช
ม.	ตว	ภุชชชชช	ตุมเห	ภุชชชชช
อุ.	อห	ภุชชชชชมิ ภุชชชชช	มย	ภุชชชชชช

อัชชัตตนี

ป.	โส อภฺยชิ	เต	อภฺยชีสุ
ม.	ตวํ อภฺยชิ	ตุมฺเห	อภฺยชิตถ
อุ.	อหํ อภฺยชี	มยํ	อภฺยชิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส ภฺยชิสฺสติ	เต	ภฺยชิสฺสนฺติ
ม.	ตวํ ภฺยชิสฺสติ	ตุมฺเห	ภฺยชิสฺสถ
อุ.	อหํ ภฺยชิสฺสามิ ภฺยชิสฺสํ	มยํ	ภฺยชิสฺสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส อภฺยชิสฺส	เต	อภฺยชิสฺสํสุ
ม.	ตวํ อภฺยชิสฺเส	ตุมฺเห	อภฺยชิสฺสถ
อุ.	อหํ อภฺยชิสฺสํ	มยํ	อภฺยชิสฺสามหา

ลิป ฉาบ ทา smear

ลิป + ํ อ = ลิป

วตฺตมานา

ป.	โลโส ลิปปติ	เต	ลิปปนฺติ
ม.	ตฺวํ ลิปปสิ	ตฺมฺเห	ลิปปถ
อ.	อหํ ลิปปามิ	มยํ	ลิปปาม

ปณฺจมี

ป.	โลโส ลิปปตุ	เต	ลิปปนฺตุ
ม.	ตฺวํ ลิปปาหิ ลิปป	ตฺมฺเห	ลิปปถ
อ.	อหํ ลิปปามิ	มยํ	ลิปปาม

สตุตฺตมี

ป.	โลโส ลิปเปยฺย ลิปเป ลิปเปถ	เต	ลิปเปยฺยํ
ม.	ตฺวํ ลิปเปยฺยาสิ	ตฺมฺเห	ลิปเปยฺยถ
อ.	อหํ ลิปเปยฺยามิ ลิปเปยฺยํ	มยํ	ลิปเปยฺยาม

อัชชัตตนี

ป.	โส ติมปิ	เต	ติมปีสุ
ม.	ตวํ ติมปิ	ตุมเห	ติมปีตถ
อุ.	อหํ ติมปี	มยํ	ติมปีมहा

ภวิสสันติ

ป.	โส ติมปีสสติ	เต	ติมปีสสนติ
ม.	ตวํ ติมปีสสติ	ตุมเห	ติมปีสสถ
อุ.	อหํ ติมปีสสามิ ติมปีสสํ	มยํ	ติมปีสสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส อติมปีสส	เต	อติมปีสสํสุ
ม.	ตวํ อติมปีสเส	ตุมเห	อติมปีสสถ
อุ.	อหํ อติมปีสสํ	มยํ	อติมปีสสามहा

มฺจ ปล่อย release, free สกมม.

มฺจ + ๐ = มฺจ

วตตมานา

ป. โส	มฺจติ	เต	มฺจนฺติ
ม. ตวํ	มฺจสิ	ตฺมเห	มฺจถ
อ. อหํ	มฺจามิ	มยํ	มฺจาม

ปลจมี

ป. โส	มฺจตุ	เต	มฺจนฺตุ
ม. ตวํ	มฺจาหิ มฺจ	ตฺมเห	มฺจถ
อ. อหํ	มฺจามิ	มยํ	มฺจาม

สตุตมี

ป. โส	มฺจเยย มฺจเจ มฺจเจถ	เต	มฺจเยยฺยํ
ม. ตวํ	มฺจเยยาสิ	ตฺมเห	มฺจเยยยาถ
อ. อหํ	มฺจเยยยามิ มฺจเยยยํ	มยํ	มฺจเยยยาม

อักษรรูป

ป.	โศ อมฺลจ	เต	อมฺลจิสฺ
ม.	ตวํ อมฺลจ	ตุมฺเห	อมฺลจิสฺถ
อุ.	อหํ อมฺลจ	มยํ	อมฺลจิมฺหา

ภวิสสันติ

ป.	โศ มฺลจิสฺสติ	เต	มฺลจิสฺสนฺติ
ม.	ตวํ มฺลจิสฺสสิ	ตุมฺเห	มฺลจิสฺสถ
อุ.	อหํ มฺลจิสฺสามิ มฺลจิสฺสํ	มยํ	มฺลจิสฺสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โศ อมฺลจิสฺส	เต	อมฺลจิสฺสํ
ม.	ตวํ อมฺลจิสฺเส	ตุมฺเห	อมฺลจิสฺสถ
อุ.	อหํ อมฺลจิสฺสํ	มยํ	อมฺลจิสฺสามฺหา

ภิก ติ ต่อย ทุบ ทำลาย break destroy สกมม.

ภิก + ๐ = ภิกข

วตตมานา

ป.	โส	ภิกขติ	เต	ภิกขนต์ิ
ม.	ตวํ	ภิกขติ	ตุมฺहे	ภิกขถ
อุ.	อหํ	ภิกขามิ	มยํ	ภิกขาม

ปลยจมี

ป.	โส	ภิกขตุ	เต	ภิกขนต์ุ
ม.	ตวํ	ภิกขาทิ ภิกข	ตุมฺहे	ภิกขถ
อุ.	อหํ	ภิกขามิ	มยํ	ภิกขาม

สตุตมี

ป.	โส	ภิกขเทย ภิกขเท ภิกขเทถ	เต	ภิกขเทยุํ
ม.	ตวํ	ภิกขเทยาสิ	ตุมฺहे	ภิกขเทยายถ
อุ.	อหํ	ภิกขเทยามิ ภิกขเทยยํ	มยํ	ภิกขเทยยาม

อัชชัตตนี

ป.	โส ภาณทิ	เต	ภาณทิสุ
ม.	ตวํ ภาณทิ	ตุมฺเห	ภาณทิตถ
อุ.	อหํ ภาณทิ	มยํ	ภาณทิมหา

ภาวิสสันติ

ป.	โส ภาณทิสสติ	เต	ภาณทิสสนติ
ม.	ตวํ ภาณทิสสลิ	ตุมฺเห	ภาณทิสสถ
อุ.	อหํ ภาณทิสสามิ ภาณทิสส์	มยํ	ภาณทิสสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส อภาณทิสส	เต	อภาณทิสส์สุ
ม.	ตวํ อภาณทิสเส	ตุมฺเห	อภาณทิสสถ
อุ.	อหํ อภาณทิสส์	มยํ	อภาณทิสสามหา

ฉิท ตัด, บั่น, แบ่ง, ฝ่า cut break destroy สกมม.

ฉิท + ๋ อ = ฉินุท

วตตมานา

ป.	โส ฉินุทติ	เต	ฉินุทนต์ติ
ม.	ตวั ฉินุทสิ	ตุมเห	ฉินุทถ
อุ.	อหฺ ฉินุทามิ	มยฺ	ฉินุทาม

ปญจมี

ป.	โส ฉินุทตุ	เต	ฉินุทนต์ตุ
ม.	ตวั ฉินุทาหิ ฉินุท	ตุมเห	ฉินุทถ
อุ.	อหฺ ฉินุทามิ	มยฺ	ฉินุทาม

สตุตมี

ป.	โส ฉินุทยะย ฉินุเท ฉินุเทถ	เต	ฉินุทยะยฺ
ม.	ตวั ฉินุทยะยาสิ	ตุมเห	ฉินุทยะยถ
อุ.	อหฺ ฉินุทยะยามิ ฉินุทยะยฺ	มยฺ	ฉินุทยะยาม

อัชชัตตนี

ป.	โส ฌินฺทิ	เต	ฌินฺทิสฺสุ
ม.	ตวํ ฌินฺทิ	ตุมฺเห	ฌินฺทิตถ
อุ.	อหํ ฌินฺทึ	มยํ	ฌินฺทิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส ฌินฺทิสฺสติ	เต	ฌินฺทิสฺสนติ
ม.	ตวํ ฌินฺทิสฺสติ	ตุมฺเห	ฌินฺทิสฺสถ
อุ.	อหํ ฌินฺทิสฺสามิ ฌินฺทิสฺสํ	มยํ	ฌินฺทิสฺสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส อฌินฺทิสฺส	เต	อฌินฺทิสฺสํสุ
ม.	ตวํ อฌินฺทิสฺเส	ตุมฺเห	อฌินฺทิสฺสถ
อุ.	อหํ อฌินฺทิสฺสํ	มยํ	อฌินฺทิสฺสามหา

หมวด ทิว ธาตุ (ย)

ทิว เล่น play ออกมม.

ทิว +ย = ทิพพ

วตตมานา

ป.	โส	ทิพพติ	เต	ทิพพนติ
ม.	ตวํ	ทิพพสิ	ตุมหะ	ทิพพถ
อุ.	อหํ	ทิพพามิ	มยํ	ทิพพาม

ปลยจมี

ป.	โส	ทิพพตุ	เต	ทิพพนตุ
ม.	ตวํ	ทิพพาทิ ทิพพ	ตุมหะ	ทิพพถ
อุ.	อหํ	ทิพพามิ	มยํ	ทิพพาม

สตุตมี

ป.	โส	ทิพเพยย ทิพเพ ทิพเพถ	เต	ทิพเพยยํ
ม.	ตวํ	ทิพเพยยาสิ	ตุมหะ	ทิพเพยยถ
อุ.	อหํ	ทิพเพยยามิ ทิพเพยยํ	มยํ	ทิพเพยยาม

อัชชัตตนี

ป.	โส อทิพพิ	เต	อทิพพิสุ
ม.	ตวํ อทิพพิ	ตุมฺเห	อทิพพิตถ
อุ.	อหํ อทิพพิ	มยํ	อทิพพิมฺหา

ภวิสสันติ

ป.	โส ทิพพิสฺสติ	เต	ทิพพิสฺสนฺติ
ม.	ตวํ ทิพพิสฺสลิ	ตุมฺเห	ทิพพิสฺสถ
อุ.	อหํ ทิพพิสฺสามิ ทิพพิสฺสํ	มยํ	ทิพพิสฺสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส อทิพพิสฺส	เต	อทิพพิสฺสํสุ
ม.	ตวํ อทิพพิสฺเส	ตุมฺเห	อทิพพิสฺสถ
อุ.	อหํ อทิพพิสฺสํ	มยํ	อทิพพิสฺสามฺหา

สึว เย็บ sew สกมม.

สึว +ย = สึพพ

วตตมานา

ป. โส	สึพพติ	เต	สึพพนุติ
ม. ตวํ	สึพพสิ	ตุมฺเห	สึพพถ
อุ. อหํ	สึพพามิ	มยํ	สึพพาม

ปลยจมี

ป. โส	สึพพตุ	เต	สึพพนุตุ
ม. ตวํ	สึพพาทิ สึพพ	ตุมฺเห	สึพพถ
อุ. อหํ	สึพพามิ	มยํ	สึพพาม

สตุตมี

ป. โส	สึพเพยย สึพเพ สึพเพถ	เต	สึพเพยยํ
ม. ตวํ	สึพเพยยาสิ	ตุมฺเห	สึพเพยยถ
อุ. อหํ	สึพเพยยามิ สึพเพยยํ	มยํ	สึพเพยยาม

อักษัฒตนี

ป.	โส สึพพิ	เต	สึพพิสุ
ม.	ตวํ สึพพิ	ตุมเห	สึพพิตถ
อุ.	อหํ สึพพิ	มยํ	สึพพิมहा

ภविससंति

ป.	โส สึพพิสสति	เต	สึพพิสसनติ
ม.	ตวํ สึพพิสसति	ตุमहे	สึพพิสसถ
อุ.	อहं สึพพิससामि สึพพิससं	मयं	सुपपिससाम

कालातिपत्ति

ป.	โส อสิพพิสส	เต	อสิพพิสสंसु
ม.	ตวํ อสิพพิสเส	ตุมहे	อสิพพิสสถ
อุ.	อहं อสิพพิससं	मयं	असुपपिससामहा

ชี ลึ้น หมดลึ้น extinct อกมม.

ชี + ย = ชีย

วตตมานา

ป.	โล	ชียติ	เต	ชียนติ
ม.	ตว	ชียสิ	ตุมเห	ชียถ
อุ.	อห	ชียามิ	มย	ชียาม

ปลจมี

ป.	โล	ชียตุ	เต	ชียนตุ
ม.	ตว	ชียาหิ ชีย	ตุมเห	ชียถ
อุ.	อห	ชียามิ	มย	ชียาม

สตุตมี

ป.	โล	ชียเยย ชียเย ชียเยถ	เต	ชียเยยย
ม.	ตว	ชียเยยาสิ	ตุมเห	ชียเยยยาถ
อุ.	อห	ชียเยยยามิ ชียเยยย	มย	ชียเยยยาม

อักษัฒตนี

ป.	โส อขีย	เต	อขียึสุ
ม.	ตวํ อขีย	ตุมเห	อขียิตถ
อุ.	อหํ อขียี	มยํ	อขียิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส ขียิสสติ	เต	ขียิสสนติ
ม.	ตวํ ขียิสสสิ	ตุมเห	ขียิสสถ
อุ.	อหํ ขียิสสามิ ขียิสส์	มยํ	ขียิสสาม

กาลาติปตติ

ป.	โส อขียิสส	เต	อขียิสส์สุ
ม.	ตวํ อขียิสเส	ตุมเห	อขียิสสถ
อุ.	อหํ อขียิสส์	มยํ	อขียิสสามหา

พุธ ฐั know ออกมม.

พุธ + ย = พุชฌ

วตตมานา

ป. โส	พุชฌติ	เต	พุชฌนติ
ม. ตว	พุชฌติ	ตุมเห	พุชฌถ
อุ. อห	พุชฌามิ	มย	พุชฌาม

ปลยจมี

ป. โส	พุชฌตุ	เต	พุชฌนตุ
ม. ตว	พุชฌาหิ พุชฌ	ตุมเห	พุชฌถ
อุ. อห	พุชฌามิ	มย	พุชฌาม

สตุตมี

ป. โส	พุชฌเยย พุชฌเณ พุชฌเณถ	เต	พุชฌเยย
ม. ตว	พุชฌเยยาสิ	ตุมเห	พุชฌเยยธาถ
อุ. อห	พุชฌเยยยามิ พุชฌเยยย	มย	พุชฌเยยยาม

อัฐัตตนี

ป.	โส อพุชฌิ	เต	อพุชฌิสฺ
ม.	ตวํ อพุชฌิ	ตุมฺเห	อพุชฌิตถ
อุ.	อหํ อพุชฌิ	มยํ	อพุชฌิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส พุชฌิสฺสติ	เต	พุชฌิสฺสนติ
ม.	ตวํ พุชฌิสฺสติ	ตุมฺเห	พุชฌิสฺสถ
อุ.	อหํ พุชฌิสฺสามิ พุชฌิสฺสํ	มยํ	พุชฌิสฺสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส อพุชฌิสฺส	เต	อพุชฌิสฺสํ
ม.	ตวํ อพุชฌิสฺเส	ตุมฺเห	อพุชฌิสฺสถ
อุ.	อหํ อพุชฌิสฺสํ	มยํ	อพุชฌิสฺสามหา

มฺห หลง สกมฺม.

มฺห + ย = มฺยห

วตตมานา

ป. โส	มฺยหติ	เต	มฺยहनฺติ
ม. ตวํ	มฺยหสิ	ตุมฺहे	มฺยหถ
อุ. อหํ	มฺยหามิ	มยํ	มฺยหาม

ปลยจมี

ป. โส	มฺยहतฺ	เต	มฺยहनฺตฺ
ม. ตวํ	มฺยหาหิ มฺยห	ตุมฺहे	มฺยหถ
อุ. อหํ	มฺยหามิ	มยํ	มฺยหาม

สตุตมี

ป. โส	มฺยเหยย มฺยเหย มฺยเหยถ	เต	มฺยเหยยฺ
ม. ตวํ	มฺยเหยยาสิ	ตุมฺเหย	มฺยเหยยธาถ
อุ. อหํ	มฺยเหยยยามิ มฺยเหยยยํ	มยํ	มฺยเหยยยาม

อัชชัตตนี

ป.	โส อมฺยุหิ	เต	อมฺยุหิสฺสุ
ม.	ตวํ อมฺยุหิ	ตุมฺเห	อมฺยุหิตฺถ
อุ.	อหํ อมฺยุหิ	มยํ	อมฺยุหิมฺหา

ภวิสสันติ

ป.	โส มฺยุหิสฺสติ	เต	มฺยุหิสฺสนฺติ
ม.	ตวํ มฺยุหิสฺสติ	ตุมฺเห	มฺยุหิสฺสถ
อุ.	อหํ มฺยุหิสฺสามิ มฺยุหิสฺสํ	มยํ	มฺยุหิสฺสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส อมฺยุหิสฺส	เต	อมฺยุหิสฺสํสุ
ม.	ตวํ อมฺยุหิสฺเส	ตุมฺเห	อมฺยุหิสฺสถ
อุ.	อหํ อมฺยุหิสฺสํ	มยํ	อมฺยุหิสฺสามฺหา

มฺส ลืม forget ออกมฺม.

มฺส + ย = มฺสย

วตตมานา

ป. โส	มฺสยติ	เต	มฺสยนฺติ
ม. ตวํ	มฺสยสี	ตฺมเห	มฺสยถ
อ. อหํ	มฺสยามิ	มยํ	มฺสยาม

ปณจมี

ป. โส	มฺสยตุ	เต	มฺสยนฺตุ
ม. ตวํ	มฺสยสาหิ มฺสย	ตฺมเห	มฺสยถ
อ. อหํ	มฺสยามิ	มยํ	มฺสยาม

สตุตมี

ป. โส	มฺสยเยย มฺสยเส มฺสยเสถ	เต	มฺสยเยยฺยํ
ม. ตวํ	มฺสยเยยาสี	ตฺมเห	มฺสยเยยยาถ
อ. อหํ	มฺสยเยยยามิ มฺสยเยยยํ	มยํ	มฺสยเยยยาม

อัชชัตตนี

ป.	โส อมฺสฺสึ	เต	อมฺสฺสึสุ
ม.	ตวํ อมฺสฺสึ	ตุมฺเห	อมฺสฺสึตถ
อุ.	อหํ อมฺสฺสึ	มยํ	อมฺสฺสึมฺหา

ภวิสสันติ

ป.	โส มฺสฺสึสฺสติ	เต	มฺสฺสึสฺสนฺติ
ม.	ตวํ มฺสฺสึสฺสติ	ตุมฺเห	มฺสฺสึสฺสถ
อุ.	อหํ มฺสฺสึสฺสามิ มฺสฺสึสฺสํ	มยํ	มฺสฺสึสฺสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส อมฺสฺสึสฺส	เต	อมฺสฺสึสฺสํสุ
ม.	ตวํ อมฺสฺสึสฺส	ตุมฺเห	อมฺสฺสึสฺสถ
อุ.	อหํ อมฺสฺสึสฺสํ	มยํ	อมฺสฺสึสฺสามฺหา

รช ย้อม dye สกมม.

รช + ย = รชช

วตตมานา

ป. โส	รชชติ	เต	รชชนติ
ม. ตว	รชชติ	ตุมเห	รชชถ
อุ. อห	รชชามิ	มย	รชชาม

ปลจมี

ป. โส	รชชตุ	เต	รชชนตุ
ม. ตว	รชชหิ รชช	ตุมเห	รชชถ
อุ. อห	รชชามิ	มย	รชชาม

สตุตมี

ป. โส	รชชชช รชชช รชชชถ	เต	รชชชชช
ม. ตว	รชชชชช	ตุมเห	รชชชชช
อุ. อห	รชชชชชมิ รชชชชช	มย	รชชชชชช

อักษัฒตนี

ป.	โส อรชช	เต	อรชชิสุ
ม.	ตวํ อรชช	ตุมเห	อรชชิตถ
อุ.	อหํ อรชชี	มยํ	อรชชิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส รชชิสสติ	เต	รชชิสสนติ
ม.	ตวํ รชชิสสสิ	ตุมเห	รชชิสสถ
อุ.	อหํ รชชิสสามิ รชชิสส์	มยํ	รชชิสสาม

กาลาติปตติ

ป.	โส อรชชิสส	เต	อรชชิสส์สุ
ม.	ตวํ อรชชิสเส	ตุมเห	อรชชิสสถ
อุ.	อหํ อรชชิสส์	มยํ	อรชชิสสามหา

มฺจ หลุด พ้น หลุดพ้น escape, be free from ออกมฺม.

มฺจ + ย = มฺจย

วตตมานา

ป. โส	มฺจจติ	เต	มฺจจนฺติ
ม. ตวํ	มฺจจสี	ตุมฺเห	มฺจจถ
อ. อหํ	มฺจจามิ	มยํ	มฺจจาม

ปลยจมี

ป. โส	มฺจจตุ	เต	มฺจจนฺตุ
ม. ตวํ	มฺจจาหิ มฺจจ	ตุมฺเห	มฺจจถ
อ. อหํ	มฺจจามิ	มยํ	มฺจจาม

สตุตมี

ป. โส	มฺจเจยย มฺจเจ มฺจเจถ	เต	มฺจเจยยํ
ม. ตวํ	มฺจเจยยาสี	ตุมฺเห	มฺจเจยยถ
อ. อหํ	มฺจเจยยามิ มฺจเจยยํ	มยํ	มฺจเจยยาม

อักษรรูป

ป.	โสร อมฺจจ	เต	อมฺจจิสฺ
ม.	ตวํ อมฺจจ	ตุมฺเห	อมฺจจิตถ
อุ.	อหํ อมฺจจ	มยํ	อมฺจจิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โสร มฺจจิสฺสติ	เต	มฺจจิสฺสนฺติ
ม.	ตวํ มฺจจิสฺสสิ	ตุมฺเห	มฺจจิสฺสถ
อุ.	อหํ มฺจจิสฺสามิ มฺจจิสฺสํ	มยํ	มฺจจิสฺสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โสร อมฺจจิสฺส	เต	อมฺจจิสฺสํ
ม.	ตวํ อมฺจจิสฺเส	ตุมฺเห	อมฺจจิสฺสถ
อุ.	อหํ อมฺจจิสฺสํ	มยํ	อมฺจจิสฺสามหา

ภิต แตก break อกมม.

ภิต +ย = ภิตช

วตตมานา

ป. โส	ภิตชติ	เต	ภิตชนติ
ม. ตว	ภิตชติ	ตุมเห	ภิตชถ
อุ. อห	ภิตชามิ	มย	ภิตชาม

ปลจมี

ป. โส	ภิตชตุ	เต	ภิตชนตุ
ม. ตว	ภิตชาทิ ภิตช	ตุมเห	ภิตชถ
อุ. อห	ภิตชามิ	มย	ภิตชาม

สตุตมี

ป. โส	ภิตชชย ภิตชเช ภิตชชถ	เต	ภิตชชย
ม. ตว	ภิตชชยาลิ	ตุมเห	ภิตชชยาล
อุ. อห	ภิตชชยยามิ ภิตชชย	มย	ภิตชชยยาม

อัชชัตตนี

ป.	โส อภิขุช	เต	อภิขุชชีสุ
ม.	ตวํ อภิขุช	ตุมฺเห	อภิขุชิตถ
อุ.	อหํ อภิขุชชี	มยํ	อภิขุชิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส ภิชุชิสฺสติ	เต	ภิชุชิสฺสนติ
ม.	ตวํ ภิชุชิสฺสติ	ตุมฺเห	ภิชุชิสฺสถ
อุ.	อหํ ภิชุชิสฺสามิ ภิชุชิสฺสํ	มยํ	ภิชุชิสฺสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส อภิขุชิสฺส	เต	อภิขุชิสฺสํสุ
ม.	ตวํ อภิขุชิสฺสเส	ตุมฺเห	อภิขุชิสฺสถ
อุ.	อหํ อภิขุชิสฺสํ	มยํ	อภิขุชิสฺสามหา

ฉิท ขาด be torn, be cut off อกมฺม.

ฉิท + ย = ฉิชช

วตฺตมานา

ป. โส	ฉิชชติ	เต	ฉิชชนฺติ
ม. ตํ	ฉิชชติ	ตุมฺเห	ฉิชชถ
อ. อํ	ฉิชชามิ	มยํ	ฉิชชาม

ปณฺจมี

ป. โส	ฉิชชตุ	เต	ฉิชชนฺตุ
ม. ตํ	ฉิชชahi ฉิชช	ตุมฺเห	ฉิชชถ
อ. อํ	ฉิชชามิ	มยํ	ฉิชชาม

สตุตฺตมี

ป. โส	ฉิชชชยย ฉิชชเช ฉิชชชถ	เต	ฉิชชชยยํ
ม. ตํ	ฉิชชชยยาสี	ตุมฺเห	ฉิชชชยยถ
อ. อํ	ฉิชชชยยามิ ฉิชชชยยํ	มยํ	ฉิชชชยยาม

อัชชัตตนี

ป.	โส อฉิขุชิ	เต	อฉิขุชิสฺสุ
ม.	ตวํ อฉิขุชิ	ตุมฺเห	อฉิขุชิตถ
อุ.	อหํ อฉิขุชึ	มยํ	อฉิขุชิมฺหา

ภวิสสันติ

ป.	โส ฉิขุชิสฺสติ	เต	ฉิขุชิสฺสนฺติ
ม.	ตวํ ฉิขุชิสฺสติ	ตุมฺเห	ฉิขุชิสฺสถ
อุ.	อหํ ฉิขุชิสฺสามิ ฉิขุชิสฺสํ	มยํ	ฉิขุชิสฺสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส อฉิขุชิสฺส	เต	อฉิขุชิสฺสํสุ
ม.	ตวํ อฉิขุชิสฺเส	ตุมฺเห	อฉิขุชิสฺสถ
อุ.	อหํ อฉิขุชิสฺสํ	มยํ	อฉิขุชิสฺสามฺหา

ชน เกิด be born ออกมม.

ชน + ย = ชาย

วตตมานา

ป. โส	ชายติ	เต	ชายนฺติ ชายเร ^๑
ม. ตํ	ชายติ	ตุมฺเห	ชายถ
อ. อหํ	ชายามิ	มยํ	ชายาม

^๑ แปลง อนฺติ เป็น เร

ปณจมี

ป. โส	ชายตุ	เต	ชายนฺตุ
ม. ตํ	ชายาหิ ชาย	ตุมฺเห	ชายถ
อ. อหํ	ชายามิ	มยํ	ชายาม

สตุตมี

ป. โส	ชายเยย ชายเย ชายเยถ	เต	ชายเยยฺยํ
ม. ตํ	ชายเยยยาหิ	ตุมฺเห	ชายเยยยาถ
อ. อหํ	ชายเยยยามิ ชายเยยยํ	มยํ	ชายเยยยาม

อัชชัตตนี

ป.	โส อชายิ	เต	อชายิสฺสุ
ม.	ตวํ อชายิ	ตุมฺเห	อชายิตถ
อุ.	อหํ อชายิ	มยํ	อชายิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส ชายิสฺสติ	เต	ชายิสฺสนฺติ
ม.	ตวํ ชายิสฺสสิ	ตุมฺเห	ชายิสฺสถ
อุ.	อหํ ชายิสฺสามิ ชายิสฺสํ	มยํ	ชายิสฺสาม

กาลาตีปตติ

ป.	โส อชายิสฺส	เต	อชายิสฺสํสุ
ม.	ตวํ อชายิสฺเส	ตุมฺเห	อชายิสฺสถ
อุ.	อหํ อชายิสฺสํ	มยํ	อชายิสฺสามหา

หมวด สฺ ฐาตุ (ณฺ ณา)

สฺ ฟัง hear listen สกम्म.

สฺ +ณฺ ณา = สฺโณ สฺณา

วตฺตมานา

ป.	โส สฺณาติ	เต สฺณนฺติ
ม.	ตวํ สฺณาติ	ตุมฺเห สฺณาถ
อ.	อหํ สฺนามิ	มยํ สฺนาม

ปณฺจมี

ป.	โส สฺณาตุ	เต สฺณนฺตุ
ม.	ตวํ สฺณาหิ สฺณ	ตุมฺเห สฺณาถ
อ.	อหํ สฺนามิ	มยํ สฺนาม

สตุตฺตมี

ป.	โส สฺณฺยย สฺณฺย สฺณฺยถ	เต สฺณฺยยํ
ม.	ตวํ สฺณฺยยาหิ	ตุมฺเห สฺณฺยยาถ
อ.	อหํ สฺณฺยยามิ สฺณฺยยํ	มยํ สฺณฺยยาม

อักษัฒตตนี

ป.	โส สุนิ	เต	สุนิสุ
ม.	ตวํ สุนิ	ตุมเห	สุนิตถ
อุ.	อหํ สุนิ	มยํ	สุนิมหา

ป.	โส อสโสสิ	เต	อสโสสุ
ม.	ตวํ อสโสสิ	ตุมเห	อสโสสิตถ
อุ.	อหํ อสโสสิ	มยํ	อสโสสิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส สุนิสฺสติ	เต	สุนิสฺสนติ
ม.	ตวํ สุนิสฺสสิ	ตุมเห	สุนิสฺสถ
อุ.	อหํ สุนิสฺสามิ สุนิสฺสํ	มยํ	สุนิสฺสาม

กาลาติปตติ

ป.	โส อสุนิสฺส	เต	อสุนิสฺสํสุ
ม.	ตวํ อสุนิสฺสเส	ตุมเห	อสุนิสฺสถ
อุ.	อหํ อสุนิสฺสํ	มยํ	อสุนิสฺสามหา

วตฺตมานา

ป.	โส สฺโนติ	เต	สฺโนนฺติ
ม.	ตวํ สฺโนสิ	ตุมฺहे	สฺโนถ
อุ.	อหํ สฺโนมิ	มยํ	สฺโนม

ปญจมี

ป.	โส สฺโนตฺ	เต	สฺโนนฺตฺ
ม.	ตวํ สฺโนหิ	ตุมฺहे	สฺโนถ
อุ.	อหํ สฺโนมิ	มยํ	สฺโนม

กัมมวาทก ลง อี ย

สุณีย: สุณียเต (สุณียติ)

เหตุกัตตฺวาทก ลง เณ ฌย

สาเว สาวย:

สาเวติ สาวยติ

สาเวสิ สาวยิ (อชชัตตนี เอก.)

สาเวสุํ สาวยีสฺ (อชชัตตนี พหุ.)

เหตุกัมมวาทก ลง เณ ฌย

และ อี ย

สาวีย สาวยีย:

สาวียเต สาวยียเต

สาวียติ สาวยียติ

ว ร้อย สกมม.

ว + ณา = วุณา

วตตมานา

ป.	โส	วุณาติ	เต	วุณนติ
ม.	ตว	วุณาติ	ตุมเห	วุณาถ
อ.	อห	วุณามิ	มย	วุณาม

ปลยจมี

ป.	โส	วุณาตุ	เต	วุณนตุ
ม.	ตว	วุณาหิ วุณ	ตุมเห	วุณาถ
อ.	อห	วุณามิ	มย	วุณาม

สตุตมี

ป.	โส	วุณยย วุณ วุณถ	เต	วุณยย
ม.	ตว	วุณยยาติ	ตุมเห	วุณยยาถ
อ.	อห	วุณยยามิ วุณยย	มย	วุณยยาม

อักษัฒตนี

ป.	โส อวุณิ	เต	อวุณิสุ
ม.	ตวํ อวุณิ	ตุมเห	อวุณิตถ
อุ.	อหํ อวุณิ	มยํ	อวุณิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส วุณิสสติ	เต	วุณิสสนติ
ม.	ตวํ วุณิสสสิ	ตุมเห	วุณิสสถ
อุ.	อหํ วุณิสสามิ วุณิสสํ	มยํ	วุณิสสาม

กาลาติปตติ

ป.	โส อวุณิสส	เต	อวุณิสสํสุ
ม.	ตวํ อวุณิสเส	ตุมเห	อวุณิสสถ
อุ.	อหํ อวุณิสสํ	มยํ	อวุณิสสามหา

สี ผูก bind สกมม.

สี + ญ = สีเณ

วตตมานา

ป.	โส	สีเณติ	เต	สีเณนฺติ
ม.	ตฺว่า	สีเณสิ	ตฺมฺเห	สีเณถ
อุ.	อหํ	สีเณมิ	มยํ	สีเณม

ปลยจมี

ป.	โส	สีเณตฺ	เต	สีเณนฺตฺ
ม.	ตฺว่า	สีเณหิ	ตฺมฺเห	สีเณถ
อุ.	อหํ	สีเณมิ	มยํ	สีเณม

สตุตมี

ป.	โส	สีเณยฺย	สีเณ	สีเณถ	เต	สีเณยฺยํ
ม.	ตฺว่า	สีเณยฺยาสิ			ตฺมฺเห	สีเณยฺยถ
อุ.	อหํ	สีเณยฺยามิ	สีเณยฺยํ		มยํ	สีเณยฺยาม

อัชชัตตนี

ป.	โส ธิณิ	เต	ธิณีสุ
ม.	ตวํ ธิณิ	ตุมฺเห	ธิณิตถ
อุ.	อหํ ธิณิ	มยํ	ธิณิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส ธิณิสฺสติ	เต	ธิณิสฺสนฺติ
ม.	ตวํ ธิณิสฺสสิ	ตุมฺเห	ธิณิสฺสถ
อุ.	อหํ ธิณิสฺสามิ ธิณิสฺสํ	มยํ	ธิณิสฺสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส อธิณิสฺส	เต	อธิณิสฺสํสุ
ม.	ตวํ อธิณิสฺเส	ตุมฺเห	อธิณิสฺสถ
อุ.	อหํ อธิณิสฺสํ	มยํ	อธิณิสฺสามฺหา

หมวด กิ ธาตุ (นา)

กิ ชื้อ buy สกम्म.

กิ +นา = กิณา กิณา

วตตมานา

ป.	โส	กิณาติ	เต	กิณนติ
ม.	ตฺวํ	กิณาสิ	ตฺมฺเห	กิณาถ
อุ.	อหํ	กิณามิ	มยํ	กิณาม

ปลยจมี

ป.	โส	กิณาตุ	เต	กิณนตุ
ม.	ตฺวํ	กิณาหิ กิณ	ตฺมฺเห	กิณาถ
อุ.	อหํ	กิณามิ	มยํ	กิณาม

สตุตมี

ป.	โส	กิเณยย กิเณ กิเณถ	เต	กิเณยยํ
ม.	ตฺวํ	กิเณยยาสิ	ตฺมฺเห	กิเณยยาถ
อุ.	อหํ	กิเณยยามิ กิเณยยํ	มยํ	กิเณยยาม

อัชชัตตนี

ป.	โส อภิณิ	เต	อภิณิสุ
ม.	ตวํ อภิณิ	ตุมฺเห	อภิณิตถ
อุ.	อหํ อภิณิ	มยํ	อภิณิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส ภินิสฺสติ	เต	ภินิสฺสนฺติ
ม.	ตวํ ภินิสฺสสิ	ตุมฺเห	ภินิสฺสถ
อุ.	อหํ ภินิสฺสามิ ภินิสฺสํ	มยํ	ภินิสฺสาม

กาลาติปตติ

ป.	โส อภิณิสฺส	เต	อภิณิสฺสํสุ
ม.	ตวํ อภิณิสฺเส	ตุมฺเห	อภิณิสฺสถ
อุ.	อหํ อภิณิสฺสํ	มยํ	อภิณิสฺสามหา

ชี ชนะ win defeat สกมม.

ชี +นา = ชินา

วตตมานา

ป.	โส	ชินาติ	เต	ชินนติ
ม.	ตวํ	ชินาสิ	ตุมเห	ชินาถ
อุ.	อหํ	ชินามิ	มยํ	ชินาม

ปลยจมี

ป.	โส	ชินาตุ	เต	ชินนตุ
ม.	ตวํ	ชินาหิ ชิน	ตุมเห	ชินาถ
อุ.	อหํ	ชินามิ	มยํ	ชินาม

สตุตมี

ป.	โส	ชีเนยย ชิเน ชิเนถ	เต	ชีเนยยํ
ม.	ตวํ	ชีเนยยาสิ	ตุมเห	ชีเนยยาถ
อุ.	อหํ	ชีเนยยามิ ชิเนยยํ	มยํ	ชีเนยยาม

อัชชัตตนี

ป.	โส อชิ	เต	อชิณิสฺ
ม.	ตวํ อชิ	ตุมฺเห	อชิณิตถ
อุ.	อหํ อชิ	มยํ	อชิณิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส ชินิสฺสติ	เต	ชินิสฺสนฺติ
ม.	ตวํ ชินิสฺสสิ	ตุมฺเห	ชินิสฺสถ
อุ.	อหํ ชินิสฺสามิ ชินิสฺสํ	มยํ	ชินิสฺสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส อชิณิสฺส	เต	อชิณิสฺสํ
ม.	ตวํ อชิณิสฺเส	ตุมฺเห	อชิณิสฺสถ
อุ.	อหํ อชิณิสฺสํ	มยํ	อชิณิสฺสามหา

จิ ก่อ สั้งสม สะสม collect สกมม.

จิ + นา = จินา

วตตมานา

ป. โส	จินาติ	เต	จินนฺติ
ม. ตํ	จินาสิ	ตุมหะ	จินาถ
อ. อหํ	จินามิ	มยํ	จินาม

ปลยจมี

ป. โส	จินาตุ	เต	จินนฺตุ
ม. ตํ	จินาหิ จิน	ตุมหะ	จินาถ
อ. อหํ	จินามิ	มยํ	จินาม

สตุตมี

ป. โส	จิเนยย จิเน จิเนถ	เต	จิเนยยํ
ม. ตํ	จิเนยยาสิ	ตุมหะ	จิเนยยาถ
อ. อหํ	จิเนยยามิ จิเนยยํ	มยํ	จิเนยยาม

อักษรรูป

ป.	โส จินิ	เต	จินิกุ
ม.	ตวํ จินิ	ตุมุเห	จินิตถ
อุ.	อหํ จินิ	มยํ	จินิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส จินิสฺสติ	เต	จินิสฺสนฺติ
ม.	ตวํ จินิสฺสสิ	ตุมุเห	จินิสฺสถ
อุ.	อหํ จินิสฺสามิ จินิสฺสํ	มยํ	จินิสฺสาม

กาลาตีปตติ

ป.	โส อจินิกุ	เต	อจินิกุํ
ม.	ตวํ อจินิกุ	ตุมุเห	อจินิกุถ
อุ.	อหํ อจินิกุํ	มยํ	อจินิกุํมหา

ญา รู้ know สกมม.

ญา +นา = ชานา

- ลง นา ปัจจัย แล้วแปลง ญา ธาตุ เป็น ชา, ชั และ นา บ้าง
- จะอาเทศ ญา ธาตุ เป็น ชา ได้ ต้องลง นา ปัจจัยเท่านั้น เช่น ชานาติ, ชานะย.

วตตมานา

ป. โส	ชานาติ ญาตติ ^๑ นายตติ ^๒	เต	ชานนตติ นายเร ^๒
ม. ตวั	ชานาสิ	ตุมุเห	ชานาถ
อุ. อหิ	ชานามิ	มยิ	ชานาม

^๑ แปลง นา ปัจจัย เป็น ย บ้าง

^๒ แปลง ญา ธาตุ เป็น นา บ้าง

ปญจมี

ป. โส	ชานาตุ	เต	ชานนตุ
ม. ตวั	ชานาหิ ชาน	ตุมุเห	ชานาถ
อุ. อหิ	ชานามิ	มยิ	ชานาม

สตุตมี

ป.	โส	ชาเนยย ชาเน ชาเนถ ชณญา ^๑	เต	ชาเนยยุ
ม.	ตวั	ชาเนยยาลี	ตุมุเห	ชาเนยยาด
อุ.	อห	ชาเนยยามิ ชาเนยย์	มย์	ชาเนยยาม

^๑ แปลง เอยย เป็น ญา แล้วแปลง ญา ธาตุ เป็น ช, ลบ นา ปัจ.

ชาเนมุ แปลง เอยยาม เป็น เอมุ

อัชชัตตนี

ป.	โส	อชานิ	เต	อชานิสุ
ม.	ตวั	อชานิ	ตุมุเห	อชานิตถ
อุ.	อห	อชานี	มย์	อชานิมหา

ป.	โส	อณญาสิ	เต	-
ม.	ตวั	-	ตุมุเห	-
อุ.	อห	อณญาสิ	มย์	-

อา-ญา-นา-ส-อิ ลบ นา ปัจ.

ภวิสสันติ

ป.	โส	ชานิสฺสติ	เต	ชานิสฺสนฺติ
ม.	ตวํ	ชานิสฺสสิ	ตุมฺเห	ชานิสฺสถ
อุ.	อหํ	ชานิสฺสามิ	มยํ	ชานิสฺสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส	อชานิสฺส	เต	อชานิสฺสํสุ
ม.	ตวํ	อชานิสฺเส	ตุมฺเห	อชานิสฺสถ
อุ.	อหํ	อชานิสฺสํ	มยํ	อชานิสฺสามหา

รฺ กำจัด ทำลาย destroy สกम्म.

รฺ + นา = รฺนา

วตฺตมานา

ป.	โส	รฺนาติ	เต	รฺนฺติ
ม.	ตฺวํ	รฺนาสิ	ตฺมฺเห	รฺนาถ
อ.	อหํ	รฺนามิ	มยํ	รฺนาม

ปลฺยจมี

ป.	โส	รฺนาตุ	เต	รฺนฺตุ
ม.	ตฺวํ	รฺนาหิ รฺน	ตฺมฺเห	รฺนาถ
อ.	อหํ	รฺนามิ	มยํ	รฺนาม

สत्ตฺมี

ป.	โส	รฺเนยฺย รฺเน รฺเนถ	เต	รฺเนยฺยํ
ม.	ตฺวํ	รฺเนยฺยาสิ	ตฺมฺเห	รฺเนยฺยถ
อ.	อหํ	รฺเนยฺยามิ รฺเนยฺยํ	มยํ	รฺเนยฺยาม

อักษัตตนิ

ป.	โส ฤนิ	เต	ฤนิสุ
ม.	ตวํ ฤนิ	ตุมุเห	ฤนิตถ
อุ.	อหํ ฤนิ	มยํ	ฤนิมहा

ภวิสสันติ

ป.	โส ฤนิสสติ	เต	ฤนิสสนติ
ม.	ตวํ ฤนิสสสิ	ตุมุเห	ฤนิสสถ
อุ.	อหํ ฤนิสสามิ ฤนิสสํ	มยํ	ฤนิสสาม

กาลาตีปตติ

ป.	โส อฤนิสส	เต	อฤนิสสํสุ
ม.	ตวํ อฤนิสเส	ตุมุเห	อฤนิสสถ
อุ.	อหํ อฤนิสสํ	มยํ	อฤนิสสามहा

ลฺุ เกี้ยว, ตัด สกมม.

ลฺุ + นา = ลฺุณา

วตฺตมานา

ป.	โส	ลฺุณาติ	เต	ลฺุณนฺติ
ม.	ตฺวํ	ลฺุณาสิ	ตฺมฺเห	ลฺุณาถ
อฺุ.	อหํ	ลฺุณามิ	มฺยํ	ลฺุณาม

ปญฺจมี

ป.	โส	ลฺุณาตุ	เต	ลฺุณนฺตุ
ม.	ตฺวํ	ลฺุณาหิ ลฺุณ	ตฺมฺเห	ลฺุณาถ
อฺุ.	อหํ	ลฺุณามิ	มฺยํ	ลฺุณาม

สตัดฺตมี

ป.	โส	ลฺุเนยฺย ลฺุเน ลฺุเนถ	เต	ลฺุเนยฺยํ
ม.	ตฺวํ	ลฺุเนยฺยาสิ	ตฺมฺเห	ลฺุเนยฺยาถ
อฺุ.	อหํ	ลฺุเนยฺยามิ ลฺุเนยฺยํ	มฺยํ	ลฺุเนยฺยาม

อักษัตตนิ

ป.	โส อรุณิ	เต	อรุณิสฺ
ม.	ตวํ อรุณิ	ตุมหะ	อรุณิตถ
อุ.	อหํ อรุณิ	มยํ	อรุณิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส รุณิสฺสติ	เต	รุณิสฺสนฺติ
ม.	ตวํ รุณิสฺสสิ	ตุมหะ	รุณิสฺสถ
อุ.	อหํ รุณิสฺสามิ รุณิสฺสํ	มยํ	รุณิสฺสาม

กาลาตีปตติ

ป.	โส อรุณิสฺส	เต	อรุณิสฺสํสุ
ม.	ตวํ อรุณิสฺเส	ตุมหะ	อรุณิสฺสถ
อุ.	อหํ อรุณิสฺสํ	มยํ	อรุณิสฺสามหา

ผุ ฝัด, โปรย สกมม.

ผุ + นา = ผุณา

วตตมานา

ป.	โส	ผุณาติ	เต	ผุณนติ
ม.	ตวํ	ผุณาสิ	ตุम्हे	ผุณาถ
อุ.	อหํ	ผุณามิ	มยํ	ผุณาม

ปถจมี

ป.	โส	ผุณาตุ	เต	ผุณนตุ
ม.	ตวํ	ผุณาหิ ผุณ	ตุम्हे	ผุณาถ
อุ.	อหํ	ผุณามิ	มยํ	ผุณาม

สตุตมี

ป.	โส	ผุเนยฺย ผุเน ผุเนถ	เต	ผุเนยฺยํ
ม.	ตวํ	ผุเนยฺยาสิ	ตุम्हे	ผุเนยฺยาถ
อุ.	อหํ	ผุเนยฺยามิ ผุเนยฺยํ	มยํ	ผุเนยฺยาม

อักษัตตนิ

ป.	โส	มุณี	เต	มุณีสุ
ม.	ตวํ	มุณี	ตุมุเห	มุณิตถ
อุ.	อหํ	มุณี	มยํ	มุณิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส	มุณิสฺสติ	เต	มุณิสฺสนฺติ
ม.	ตวํ	มุณิสฺสติ	ตุมุเห	มุณิสฺสถ
อุ.	อหํ	มุณิสฺสามิ มุณิสฺสํ	มยํ	มุณิสฺสาม

กาลาตีปตติ

ป.	โส	อมุณิสฺส	เต	อมุณิสฺสํสุ
ม.	ตวํ	อมุณิสฺสเอ	ตุมุเห	อมุณิสฺสถ
อุ.	อหํ	อมุณิสฺสํ	มยํ	อมุณิสฺสามหา

หมวด คห ฐาตุ (ณฺหา)

คห ถือ, จับ, รับ สกम्म.

กัตตุวาทก: คห +ณฺหา = คณฺหา

วตฺตมานา

ป.	โส	คณฺหาติ	เต	คณฺหนฺติ
ม.	ตฺวํ	คณฺหาสิ	ตฺมฺเห	คณฺหาถ
อุ.	อหํ	คณฺหามิ	มยํ	คณฺหาม

ปญฺจมี

ป.	โส	คณฺหาตุ	เต	คณฺหนฺตุ
ม.	ตฺวํ	คณฺหาหิ คณฺห	ตฺมฺเห	คณฺหาถ
อุ.	อหํ	คณฺหามิ	มยํ	คณฺหาม

สตุตฺตมี

ป.	โส	คณฺเหยฺย คณฺเห คณฺเหถ	เต	คณฺเหยฺยํ
ม.	ตฺวํ	คณฺเหยฺยาสิ	ตฺมฺเห	คณฺเหยฺยาถ
อุ.	อหํ	คณฺเหยฺยามิ คณฺเหยฺยํ	มยํ	คณฺเหยฺยาม

อักษัฒตนี

ป. โส อคคณหี	เต อคคณหีสุ
ม. ตวํ อคคณหี	ตุมเห อคคณहितถ
อ. อหํ อคคณหี	มยํ อคคณหิมหา
ป. โส อคคเหสี	เต อคคเหสี
ม. ตวํ อคคเหสี	ตุมเห อคคเหสีตถ
อ. อหํ อคคเหสี	มยํ อคคเหสีมหา

ภวีสสันติ

ป. โส คณหีสสตี	เต คณหีสสนตี
ม. ตวํ คณหีสสตี	ตุมเห คณหีสสถ
อ. อหํ คณหีสสามี คณหีสสํ	มยํ คณหีสสาม

กาลาตีปตตี

ป. โส อคคณหีสส	เต อคคณหีสสํสุ
ม. ตวํ อคคณหีสเส	ตุมเห อคคณหีสสถ
อ. อหํ อคคณหีสสํ	มยํ อคคณหีสสามหา

กัมมวาทก ลง อี ย

คหิย: คหิยเต (คหิยติ)

คยฺห: คยฺหเต (คยฺหติ)

เหตุกัตตวาทก ลง เณ ฌย ณาเป ณาปย

คาเห คาหย คาหาเป คาหาปย:

คาเหติ คาหยติ คาหาเปติ คาหาปยติ

คาเหสี คาหยิ คาหาเปสี คาหาปยิ (อชชัตตนี เอก.)

คาเหสุ คาหยีสฺสุ คาหาเปสุ คาหาปยีสฺสุ (อชชัตตนี พหุ.)

คณฺเห คณฺหย คณฺหาเป คณฺหาปย:

คณฺเหติ คณฺหยติ คณฺหาเปติ คณฺหาปยติ

คณฺเหสี คณฺหยิ คณฺหาเปสี คณฺหาปยิ (อชชัตตนี เอก.)

คณฺเหสุ คณฺหยีสฺสุ คณฺหาเปสุ คณฺหาปยีสฺสุ (อชชัตตนี พหุ.)

เหตุกัมมวาทก ลง เณ ฌย ณาเป ณาปย และ อี ย

คาหิย คาหิยฺย คาหาปฺย คาหาปฺยฺย:

คาหิยเต คาหิยฺยเต คาหาปฺยเต คาหาปฺยฺยเต

คาหิยติ คาหิยฺยติ คาหาปฺยติ คาหาปฺยฺยติ

คณฺหิย คณฺหิยฺย คณฺหาปฺย คณฺหาปฺยฺย:

คณฺหิยเต คณฺหิยฺยเต คณฺหาปฺยเต คณฺหาปฺยฺยเต

คณฺหิยติ คณฺหิยฺยติ คณฺหาปฺยติ คณฺหาปฺยฺยติ

หมวด ตน ธาตุ (โอ)

ตน แม่ไป สกम्म.

ตน +โอ = ตโน

วตตมานา

ป.	โส ตโนติ	เต	ตโนนฺติ
ม.	ตวํ ตโนสิ	ตุมฺहे	ตโนถ
อุ.	อหํ ตโนมิ	มยํ	ตโนม

ปถจมี

ป.	โส ตโนตุ	เต	ตโนนฺตุ
ม.	ตวํ ตโนหิ ตน	ตุมฺहे	ตโนถ
อุ.	อหํ ตโนมิ	มยํ	ตโนม

สत्ตมี

ป.	โส ตเนยฺย ตเน ตเนถ	เต	ตเนยฺยํ
ม.	ตวํ ตเนยฺยาสิ	ตุมฺहे	ตเนยฺยถ
อุ.	อหํ ตเนยฺยามิ ตเนยฺยํ	มยํ	ตเนยฺยาม

อักษัฒตนี

ป.	โส อตนิ	เต	อตนิสุ
ม.	ตวํ อตนิ	ตุมเห	อตนิตถ
อุ.	อหํ อตนิ	มยํ	อตนิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส ตนิสสติ	เต	ตนิสสนติ
ม.	ตวํ ตนิสสลิ	ตุมเห	ตนิสสถ
อุ.	อหํ ตนิสสามิ ตนิสสํ	มยํ	ตนิสสาม

กาลาติปตติ

ป.	โส อตนิสส	เต	อตนิสสํสุ
ม.	ตวํ อตนิสเส	ตุมเห	อตนิสสถ
อุ.	อหํ อตนิสสํ	มยํ	อตนิสสามหา

กร ทำ make do สกมม.

กร + โไอ = กโร

วตตมานา

ป. โส	กโรติ	เต	กโรนฺติ
ม. ตฺวํ	กโรสิ	ตุมฺเห	กโรถ
อ. อหํ	กโรมิ	มยํ	กโรม

ป. โส	กฺพฺพติ	เต	กฺพฺพนฺติ
-------	---------	----	-----------

แปลง อ เป็น อุ ลบ ร แปลง โไอ เป็น อว

แปลง ว เป็น พ ช้อน พ

ปญจมี

ป. โส	กโรตุ	เต	กโรนฺตุ
ม. ตฺวํ	กโรหิ กร กรสฺสุ	ตุมฺเห	กโรถ
อ. อหํ	กโรมิ	มยํ	กโรม

สตุตมี

ป.	โส กเรยฺย กเร กเรถ	เต	กเรยฺยํ
ม.	ตฺวํ กเรยฺยาสี	ตุมฺเห	กเรยฺยถ
อุ.	อหํ กเรยฺยามี กเรยฺยํ	มยํ	กเรยฺยาม

ป.	โส กุพฺเพถ	-	
----	------------	---	--

ป.	โส การเย	-	
----	----------	---	--

ที่ชนะต้นธาตุ ลบ ยย ลง ย อาคม

หิยัตตนี

ป.	โส อกา	เต	อกรู
ม.	ตฺวํ อกา	ตุมฺเห	อกตฺถ อกรตฺถ
อุ.	อหํ อกรํ	มยํ	อกมฺห

*อกา แปลง กร เป็น กา ลบ อา

อัชชัตตนี

ป. โส อกริ	เต อกริสฺ
ม. ตฺวํ อกริ	ตุมฺเห อกตฺถ อกริตฺถ
อุ. อหํ อกริ	มยํ อกริมฺหา

ป. โส อกาสิ	เต อกํสฺ
ม. ตฺวํ อกาสิ	ตุมฺเห อกาสิตฺถ
อุ. อหํ อกาสิ	มยํ อกาสิมฺหา

ภวิสสันติ

ป. โส กริสฺสติ	เต กริสฺสนฺติ
ม. ตฺวํ กริสฺสสิ	ตุมฺเห กริสฺสถ
อุ. อหํ กริสฺสามิ กริสฺสํ	มยํ กริสฺสาม

ป. โส กาทติ	เต กาทฺนฺติ
ม. ตฺวํ กาทสิ	ตุมฺเห กาทถ
อุ. อหํ กาทามิ	มยํ กาทาม

ลบ สฺส แปลง กร เป็น กาท

กาลาติปัตติ

ป. โส อกริสส	เต อกริสส์สุ
ม. ตวํ อกริสเส	ตุมหะ อกริสสถ
อุ. อหํ อกริสส์	มยํ อกริสสามหา

กร + ยिर = กยिर (ลป ร ที่สุดธาตุ)

วตฺตมานา

ป. โส กยิริติ	เต กยिरนฺติ
---------------	-------------

สत्ตฺตมึ

ป. โส กยิรา กยิราถ	-
--------------------	---

กยิราถ (อัตตโนบท) เอา เอ ของ เอถ เป็น อา

สกฺก (สก) อาจ สามารถ ออกมม.

สกฺก + โไอ = สกฺโก

วตฺตมานา

ป.	โส สกฺโกติ	เต	สกฺโกนฺติ
ม.	ตฺวํ สกฺโกสิ	ตฺมฺเห	สกฺโกถ
อ.	อหํ สกฺโกมิ	มยํ	สกฺโกม

ปณฺจมี

ป.	โส สกฺโกตฺ	เต	สกฺโกนฺตฺ
ม.	ตฺวํ สกฺโกหิ สกฺก สกฺกสฺส	ตฺมฺเห	สกฺโกถ
อ.	อหํ สกฺโกมิ	มยํ	สกฺโกม

สกฺก + อฺณา = สกฺกฺณา* สกฺข

สตฺตมี

ป.	โส สกฺกฺณฺย	เต	สกฺกฺณฺยํ
ม.	ตฺวํ สกฺกฺณฺยยาสิ	ตฺมฺเห	สกฺกฺณฺยยาถ
อ.	อหํ สกฺกฺณฺยยามิ สกฺกฺณฺยยํ	มยํ	สกฺกฺณฺยยาม

อักษัฒตนิ

ป.	โส อสกุขิ	เต	อสกุขิสุ
ม.	ตวํ อสกุขิ	ตุมเห	อสกุขิตถ
อุ.	อหํ อสกุขี	มยํ	อสกุขิมหา

ลบ อุณา ٱจจัย แผลงที่สุดธาตुเป็น ข

ภวิสสันติ

ป.	โส สกุขิสสติ	เต	สกุขิสสนติ
ม.	ตวํ สกุขิสสลิ	ตุมเห	สกุขิสสถ
อุ.	อหํ สกุขิสสามิ สกุขิสส์	มยํ	สกุขิสสาม

กาลาติปตติ

ป.	โส อสกุขิสส	เต	อสกุขิสส์สุ
ม.	ตวํ อสกุขิสเส	ตุมเห	อสกุขิสสถ
อุ.	อหํ อสกุขิสส์	มยํ	อสกุขิสสามมหา

ชาคร ตีน ออกมม.

ชาคร + โอ = ชาครโ

วตตมานา

ป.	โส	ชาครโรติ	เต	ชาครโรนฺติ
ม.	ตฺวํ	ชาครโรติ	ตฺมฺเห	ชาครโรถ
อ.	อหํ	ชาครโรมิ	มยํ	ชาครโรม

ปญจมี

ป.	โส	ชาครโรตุ	เต	ชาครโรนฺตุ
ม.	ตฺวํ	ชาครโรหิ ชาคร	ตฺมฺเห	ชาครโรถ
อ.	อหํ	ชาครโรมิ	มยํ	ชาครโรม

สตุตมี

ป.	โส	ชาครเรยฺย ชาครเร ชาครเรถ	เต	ชาครเรยฺยํ
ม.	ตฺวํ	ชาครเรยฺยาสี	ตฺมฺเห	ชาครเรยฺยาด
อ.	อหํ	ชาครเรยฺยามี ชาครเรยฺยํ	มยํ	ชาครเรยฺยาม

อักษัตตนิ

ป.	โส อชาคริ	เต	อชาครีสุ
ม.	ตวํ อชาคริ	ตุम्เห	อชาคริตถ
อุ.	อหํ อชาครี	มยํ	อชาคริมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส ชาคริสฺสติ	เต	ชาคริสฺสนฺติ
ม.	ตวํ ชาคริสฺสลิ	ตุम्เห	ชาคริสฺสถ
อุ.	อหํ ชาคริสฺสามิ ชาคริสฺสํ	มยํ	ชาคริสฺสาม

ชากาลาตีปตติ

ป.	โส อชาคริสฺส	เต	อชาคริสฺสํสุ
ม.	ตวํ อชาคริสฺเส	ตุम्เห	อชาคริสฺสถ
อุ.	อหํ อชาคริสฺสํ	มยํ	อชาคริสฺสามหา

หมวด จุร ธาตุ (เณ ฌย)

จุร ลัก steal

จุร +เณ ฌย = โจเร, โจรย

วตตมานา

ป.	โส โจเรติ	เต	โจเรนฺติ
ม.	ตฺวํ โจเรสี	ตฺมฺเห	โจเรถ
อุ.	อหํ โจเรมิ	มยํ	โจเรม
ป.	โส โจรยติ	เต	โจรยนฺติ
ม.	ตฺวํ โจรยสี	ตฺมฺเห	โจรยถ
อุ.	อหํ โจรยามิ	มยํ	โจรยาม

ปณจมี

ป.	โส โจเรตุ	เต	โจเรนตุ
ม.	ตํ โจเรหิ โจर	ตุम्हे	โจเรถ
อุ.	อหํ โจเรมิ	มยํ	โจเรม

ป.	โส โจरยตุ	เต	โจरยนตุ
ม.	ตํ โจरยาหิ जोरय	ตุम्हे	โจरยถ
อุ.	อหํ जोरयामि	มयํ	โจरयाम

สตุตมี

ป.	โส जोरेय जोरे जोरेถ	ते	जोरेयुं
म.	तं जोरेयाति	तुम्हे	जोरेयाथ
उ.	अहं जोरेयामि जोरेयं	मयं	जोरेयाम

อักษัตตนิ

ป.	โส โจเรลิ	เต	โจเรลฺ
ม.	ตวํ โจเรลิ	ตุมหะ	โจเรลิตถ
อุ.	อหํ โจเรลิ	มยํ	โจเรลิมหา

ป.	โส อโจรยิ	เต	อโจรยํ อโจรยิสฺ
ม.	ตวํ อโจรยิ	ตุมหะ	อโจรยิตถ
อุ.	อหํ อโจรยิ	มยํ	อโจรยิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส โจเรสฺสติ	เต	โจเรสฺสนติ
ม.	ตวํ โจเรสฺสลิ	ตุมหะ	โจเรสฺสถ
อุ.	อหํ โจเรสฺสามิ โจเรสฺสํ	มยํ	โจเรสฺสาม

ป.	โส โจรยิสฺสติ	เต	โจรยิสฺสนติ
ม.	ตวํ โจรยิสฺสลิ	ตุมหะ	โจรยิสฺสถ
อุ.	อหํ โจรยิสฺสามิ โจรยิสฺสํ	มยํ	โจรยิสฺสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส อโจรยิสส	เต	อโจรยิสสํสุ
ม.	ตํวํ อโจรยิสเส	ตุมเห	อโจรยิสสถ
อุ.	อหํ อโจรยิสสํ	มยํ	อโจรยิสสามหา

กัมมวาทก ลง อี ย

จूरिय: जूरियते (जूरियति)

हेतुकत्तुवत्तक लंग णापे णापय

जूरापे जूरापय:

जूरापेति जूरापयति

जूरापेसि जूरापयि (अञ्चत्तन्नि ऐक.)

जूरापेसुं जूरापयिंसु (अञ्चत्तन्नि पणु.)

हेतुकम्मवत्तक लंग णे णय णापे णापय लल ऐ य

जूरिय जूरयिय जूरापिय जूरापयिय:

जूरियते जूरयियते जूरापियते जूरापयियते

जूरियति जूरयियति जूरापियति जूरापयियति

ตกฺก ตรีก คิต think

ตกฺก +เณ ฌย = ตกฺเก, ตกฺกย

วตฺตมานา

ป.	โส	ตกฺเกติ	เต	ตกฺเกนฺติ
ม.	ตฺวํ	ตกฺเกสี	ตฺมฺเห	ตกฺเกถ
อุ.	อหํ	ตกฺเกมิ	มยํ	ตกฺเกม

ป.	โส	ตกฺกยติ	เต	ตกฺกยนฺติ
ม.	ตฺวํ	ตกฺกยสี	ตฺมฺเห	ตกฺกยถ
อุ.	อหํ	ตกฺกยามิ	มยํ	ตกฺกยาม

ปญฺจมี

ป.	โส	ตกฺเกตุ	เต	ตกฺเกนฺตุ
ม.	ตฺวํ	ตกฺเกหิ ตกฺก	ตฺมฺเห	ตกฺเกถ
อุ.	อหํ	ตกฺเกมิ	มยํ	ตกฺเกม

ป.	โส	ตกฺกยตุ	เต	ตกฺกยนฺตุ
ม.	ตฺวํ	ตกฺกยาหิ ตกฺกย	ตฺมฺเห	ตกฺกยถ
อุ.	อหํ	ตกฺกยามิ	มยํ	ตกฺกยาม

สตุตมี

ป.	โส	ตฤเกยย ตฤเก ตฤเกถ	เต	ตฤเกยยู่
ม.	ตว	ตฤเกยยาสี	ตุมุเห	ตฤเกยยาด
อุ.	อห	ตฤเกยยามิ ตฤเกยย	มย	ตฤเกยยาม

อัชชัตตนิ

ป.	โส	ตฤเกสิ	เต	ตฤเกสุ
ม.	ตว	ตฤเกสิ	ตุมุเห	ตฤเกสิตถ
อุ.	อห	ตฤเกสิ	มย	ตฤเกสิมหา

ป.	โส	อตฤกยิ	เต	อตฤกยู่ อตฤกยิสู
ม.	ตว	อตฤกยิ	ตุมุเห	อตฤกยิตถ
อุ.	อห	อตฤกยิ	มย	อตฤกยิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส	ตฤเกสสติ	เต	ตฤเกสสนติ
ม.	ตวํ	ตฤเกสสลิ	ตุมเห	ตฤเกสสถ
อุ.	อหํ	ตฤเกสสามิ ตฤเกสสํ	มยํ	ตฤเกสสาม

ป.	โส	ตฤกยิสสติ	เต	ตฤกยิสสนติ
ม.	ตวํ	ตฤกยิสสลิ	ตุมเห	ตฤกยิสสถ
อุ.	อหํ	ตฤกยิสสามิ ตฤกยิสสํ	มยํ	ตฤกยิสสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส	อตฤกยิสส	เต	อตฤกยิสสํสุ
ม.	ตวํ	อตฤกยิสเส	ตุมเห	อตฤกยิสสถ
อุ.	อหํ	อตฤกยิสสํ	มยํ	อตฤกยิสสามหา

ลักษ กำหนด

ลักษ +ณ ฅย = ลักษเ, ลักษย

วตตมณณ

ป.	โส	ลักษเติ	เต	ลักษนติ
ม.	ตว	ลักษสิ	ตุมเห	ลักษถ
อ.	อห	ลักษมิ	มย	ลักษม

ป.	โส	ลักษยติ	เต	ลักษยนติ
ม.	ตว	ลักษยสิ	ตุมเห	ลักษยถ
อ.	อห	ลักษยามิ	มย	ลักษยาม

ปณจมี

ป.	โส	ลักษेतุ	เต	ลักษนตุ
ม.	ตว	ลักษเหิ लक्ष	ตุมเห	ลักษถ
อ.	อห	ลักษมิ	มย	ลักษม

ป.	โส	ลักษยตุ	เต	ลักษยนตุ
ม.	ตว	ลักษยาหิ लक्ष्य	ตุมเห	ลักษยถ
อ.	อห	ลักษยามิ	มย	ลักษยาม

สตุตมี

ป.	โส	ลกเขยย ลกเข ลกเขถ	เต	ลกเขยยุ
ม.	ตว	ลกเขยยาสี	ตุมเห	ลกเขยยาด
อุ.	อห	ลกเขยยามิ ลกเขยย	มย	ลกเขยยาม

อชชัตตนิ

ป.	โส	ลกเขสิ	เต	ลกเขสุ
ม.	ตว	ลกเขสิ	ตุมเห	ลกเขสิตถ
อุ.	อห	ลกเขสิ	มย	ลกเขสิมหา

ป.	โส	อลกขยิ	เต	อลกขยุ อลกขยิส
ม.	ตว	อลกขยิ	ตุมเห	อลกขยิตถ
อุ.	อห	อลกขยิ	มย	อลกขยิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส	ลกฺเขสุสติ	เต	ลกฺเขสุสนฺติ
ม.	ตฺวํ	ลกฺเขสุสสิ	ตฺมฺเห	ลกฺเขสุสถ
อุ.	อหํ	ลกฺเขสุสามิ ลกฺเขสุสํ	มยํ	ลกฺเขสุสาม

ป.	โส	ลกฺขยิสฺสติ	เต	ลกฺขยิสฺสนฺติ
ม.	ตฺวํ	ลกฺขยิสฺสสิ	ตฺมฺเห	ลกฺขยิสฺสถ
อุ.	อหํ	ลกฺขยิสฺสามิ ลกฺขยิสฺสํ	มยํ	ลกฺขยิสฺสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส	อลกฺขยิสฺส	เต	อลกฺขยิสฺสํสุ
ม.	ตฺวํ	อลกฺขยิสฺสเส	ตฺมฺเห	อลกฺขยิสฺสถ
อุ.	อหํ	อลกฺขยิสฺสํ	มยํ	อลกฺขยิสฺสามหา

มนต์ ปรีกษา

มนต์ + เณ ฌย = มนต์เ, มนต์ย

วตตมานา

ป.	โส มนต์เตติ	เต	มนต์เตนฺติ
ม.	ตํว มนต์เตสิ	ตุมฺเห	มนต์เตถ
อุ.	อหํ มนต์เตมิ	มยํ	มนต์เตม

ป.	โส มนต์ยติ	เต	มนต์ยนฺติ
ม.	ตํว มนต์ยสิ	ตุมฺเห	มนต์ยถ
อุ.	อหํ มนต์ยามี	มยํ	มนต์ยาม

ปญจมี

ป.	โส มนต์เตตุ	เต	มนต์เตนฺตุ
ม.	ตํว มนต์เตหิ มนต์	ตุมฺเห	มนต์เตถ
อุ.	อหํ มนต์เตมิ	มยํ	มนต์เตม

ป.	โส มนต์ยตุ	เต	มนต์ยนฺตุ
ม.	ตํว มนต์ยาหิ มนต์ย	ตุมฺเห	มนต์ยถ
อุ.	อหํ มนต์ยามี	มยํ	มนต์ยาม

สตุตมี

ป.	โส มนุเตยย มนุเต มนุเตถ	เต	มนุเตยยฺ
ม.	ตวํ มนุเตยยาลี	ตุมุเห	มนุเตยยาล
อุ.	อหํ มนุเตยยามิ มนุเตยยํ	มยํ	มนุเตยยาม

อัชชัตตนิ

ป.	โส มนุเตลี	เต	มนุเตลฺ
ม.	ตวํ มนุเตลี	ตุมุเห	มนุเตลิตถ
อุ.	อหํ มนุเตลี	มยํ	มนุเตลิมหา

ป.	โส อมนุตยิ	เต	อมนุตยฺ อมนุตยิสฺ
ม.	ตวํ อมนุตยิ	ตุมุเห	อมนุตยิตถ
อุ.	อหํ อมนุตยิ	มยํ	อมนุตยิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส มนุเตสฺสติ	เต	มนุเตสฺสนฺติ
ม.	ตํวํ มนุเตสฺสติ	ตุมฺเห	มนุเตสฺสถ
อุ.	อหํ มนุเตสฺสามิ มนุเตสฺสํ	มยํ	มนุเตสฺสาม

ป.	โส มนุตยิสฺสติ	เต	มนุตยิสฺสนฺติ
ม.	ตํวํ มนุตยิสฺสติ	ตุมฺเห	มนุตยิสฺสถ
อุ.	อหํ มนุตยิสฺสามิ มนุตยิสฺสํ	มยํ	มนุตยิสฺสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส อมนุตยิสฺส	เต	อมนุตยิสฺสํสุ
ม.	ตํวํ อมนุตยิสฺเส	ตุมฺเห	อมนุตยิสฺสถ
อุ.	อหํ อมนุตยิสฺสํ	มยํ	อมนุตยิสฺสามหา

จินต คิด, ู้, นึก think

จินต +ณเณ ฅนย = จินตเณ, จินตย

วตตมณณ

ป.	โส	จินตเณติ	เต	จินตเณนติ
ม.	ตว	จินตเณสิ	ตุมเห	จินตเณถ
อ.	อห	จินตเณมิ	มย	จินตเณม

ป.	โส	จินตยติ	เต	จินตยนติ
ม.	ตว	จินตยสิ	ตุมเห	จินตยถ
อ.	อห	จินตยามี	มย	จินตยาม

ปณจมี

ป.	โส	จินตต	เต	จินตนต
ม.	ตว	จินตเทหิ จินตย	ตุมเห	จินตถ
อ.	อห	จินตมิ	มย	จินตม

ป.	โส	จินตยต	เต	จินตยนต
ม.	ตว	จินตยาหิ จินตย	ตุมเห	จินตยถ
อ.	อห	จินตยามี	มย	จินตยาม

สตุตมี

ป.	โส	จिनฺเตยฺย จินฺเต จินฺเตถ	เต	จिनฺเตยฺยํ
ม.	ตวํ	จินฺเตยฺยาสี	ตุมฺเห	จินฺเตยฺยาทถ
อุ.	อหํ	จินฺเตยฺยามี จินฺเตยฺยํ	มยํ	จินฺเตยฺยาม

อัชชัตตนี

ป.	โส	จินฺเตลี	เต	จินฺเตลํ
ม.	ตวํ	จินฺเตลี	ตุมฺเห	จินฺเตลิตถ
อุ.	อหํ	จินฺเตลี	มยํ	จินฺเตลิมฺหา

ป.	โส	อจินฺตยิ	เต	อจินฺตยํ อจินฺตยีสํ
ม.	ตวํ	อจินฺตยิ	ตุมฺเห	อจินฺตยิตถ
อุ.	อหํ	อจินฺตยิ	มยํ	อจินฺตยิมฺหา

ภวิสสันติ

ป.	โส จินฺตเตสฺสติ	เต	จินฺตเตสฺสนติ
ม.	ตวํ จินฺตเตสฺสติ	ตุมฺเห	จินฺตเตสฺสถ
อุ.	อหํ จินฺตเตสฺสามิ จินฺตเตสฺสํ	มยํ	จินฺตเตสฺสาม

ป.	โส จินฺตยิสฺสติ	เต	จินฺตยิสฺสนติ
ม.	ตวํ จินฺตยิสฺสติ	ตุมฺเห	จินฺตยิสฺสถ
อุ.	อหํ จินฺตยิสฺสามิ จินฺตยิสฺสํ	มยํ	จินฺตยิสฺสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส อจินฺตยิสฺส	เต	อจินฺตยิสฺสํสุ
ม.	ตวํ อจินฺตยิสฺเส	ตุมฺเห	อจินฺตยิสฺสถ
อุ.	อหํ อจินฺตยิสฺสํ	มยํ	อจินฺตยิสฺสามหา

กถ พุด กล่าว say

กถ +ณณ ฅนย = กถณ, กถย

วตตมณณ

ป.	โส	กถณต	เต	กถณนต
ม.	ตว	กถณล	ตุมเห	กถณถ
อ.	อห	กถณม	มย	กถณม

ป.	โส	กถยต	เต	กถยนต
ม.	ตว	กถยล	ตุมเห	กถยถ
อ.	อห	กถยณม	มย	กถยณม

ปณจม

ป.	โส	กถณต	เต	กถณนต	
ม.	ตว	กถณห	กถย	ตุมเห	กถณถ
อ.	อห	กถณม	มย	กถณม	

ป.	โส	กถยต	เต	กถยนต	
ม.	ตว	กถยณห	กถย	ตุมเห	กถยถ
อ.	อห	กถยณม	มย	กถยณม	

สตุตมึ

ป.	โส	กเถยย กเถ กเถถ	เต	กเถยยूं
ม.	ตวํ	กเถยยาสึ	ตุมุเห	กเถยยาด
อุ.	อหํ	กเถยยามึ กเถยยूं	มยूं	กเถยยาม

อัชชัตตนิ

ป.	โส	กเถสิ	เต	กเถสूं
ม.	ตวํ	กเถสิ	ตุมุเห	กเถสิตถ
อุ.	อหํ	กเถสิ	มยूं	กเถสิมุหา

ป.	โส	อกถยึ	เต	อกถยूं อกถย็ส
ม.	ตวํ	อกถยึ	ตุมุเห	อกถยิตถ
อุ.	อหํ	อกถย็	มยूं	อกถยิมุหา

ภวิสสันติ

ป.	โส	กเถสฺสติ	เต	กเถสฺสนฺติ
ม.	ตฺวํ	กเถสฺสติ	ตฺมฺเห	กเถสฺสถ
อุ.	อหํ	กเถสฺสามิ	มยํ	กเถสฺสาม

ป.	โส	กถยิสฺสติ	เต	กถยิสฺสนฺติ
ม.	ตฺวํ	กถยิสฺสติ	ตฺมฺเห	กถยิสฺสถ
อุ.	อหํ	กถยิสฺสามิ	มยํ	กถยิสฺสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส	อกถยิสฺส	เต	อกถยิสฺสํสุ
ม.	ตฺวํ	อกถยิสฺเส	ตฺมฺเห	อกถยิสฺสถ
อุ.	อหํ	อกถยิสฺสํ	มยํ	อกถยิสฺสามฺหา

ทิส แสดง (นามธรรม), กล่าว, สวด show preach teach

ทิส +ณ ณย = เทเส, เทสย

วตตมานา

ป.	โส	เทเสติ	เต	เทเสนฺติ
ม.	ตฺวํ	เทเสสิ	ตฺมฺเห	เทเสถ
อุ.	อหํ	เทเสมิ	มยํ	เทเสม

ป.	โส	เทสยติ	เต	เทสยฺนฺติ
ม.	ตฺวํ	เทสยสิ	ตฺมฺเห	เทสยถ
อุ.	อหํ	เทস্যามิ	มยํ	เทস্যาม

ปญจมี

ป.	โส	เทเสตุ	เต	เทเสนฺตุ
ม.	ตฺวํ	เทเสหิ	ตฺมฺเห	เทเสถ
อุ.	อหํ	เทเสมิ	มยํ	เทเสม

ป.	โส	เทสยตุ	เต	เทสยฺนฺตุ
ม.	ตฺวํ	เทสยาหิ เทสย	ตฺมฺเห	เทสยถ
อุ.	อหํ	เทস্যามิ	มยํ	เทস্যาม

สตุตมึ

ป.	โส	เทเสยย เทเส เทเสถ	เต	เทเสยยฺ
ม.	ตวํ	เทเสยยาลี	ตุมหะ	เทเสยยาล
อุ.	อหํ	เทเสยยามิ เทเสยยํ	มยํ	เทเสยยาม

อัชชัตตนิ

ป.	โส	เทเสสิ	เต	เทเสสุ
ม.	ตวํ	เทเสสิ	ตุมหะ	เทเสสิตถ
อุ.	อหํ	เทเสสิ	มยํ	เทเสสิมหา

ป.	โส	อเทสยิ	เต	อเทสยฺ อเทสยิสฺ
ม.	ตวํ	อเทสยิ	ตุมหะ	อเทสยิตถ
อุ.	อหํ	อเทสยิ	มยํ	อเทสยิมหา

ภวิสสันติ

ป.	โส	เทเสสสติ	เต	เทเสสสนติ
ม.	ตวํ	เทเสสสติ	ตุมหะ	เทเสสสถ
อุ.	อหํ	เทเสสสามิ	มยํ	เทเสสสาม

ป.	โส	เทสยิสสติ	เต	เทสยิสสนติ
ม.	ตวํ	เทสยิสสติ	ตุมหะ	เทสยิสสถ
อุ.	อหํ	เทสยิสสามิ	มยํ	เทสยิสสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส	อเทสยิสส	เต	อเทสยิสสํสุ
ม.	ตวํ	อเทสยิสเส	ตุมหะ	อเทสยิสสถ
อุ.	อหํ	อเทสยิสสํ	มยํ	อเทสยิสสามุหา

ทิส แสดง (รูปธรรม) show

ทิส +ณเณ ฌย = ทสเส, ทสสย

วตตมานา

ป.	โส	ทสเสติ	เต	ทสเสนฺติ
ม.	ตฺวํ	ทสเสสิ	ตฺมฺเห	ทสเสถ
อุ.	อหํ	ทสเสมิ	มยํ	ทสเสม

ป.	โส	ทสสยติ	เต	ทสสยฺนฺติ
ม.	ตฺวํ	ทสสยสิ	ตฺมฺเห	ทสสยถ
อุ.	อหํ	ทสস্যามิ	มยํ	ทสস্যาม

ปญจมี

ป.	โส	ทสเสตุ	เต	ทสเสนฺตุ
ม.	ตฺวํ	ทสเสหิ	ตฺมฺเห	ทสเสถ
อุ.	อหํ	ทสเสมิ	มยํ	ทสเสม

ป.	โส	ทสสยตุ	เต	ทสสยฺนฺตุ
ม.	ตฺวํ	ทสสยาหิ ทสสย	ตฺมฺเห	ทสสยถ
อุ.	อหํ	ทสস্যามิ	มยํ	ทสস্যาม

ส ต ต ม ี

ป.	โ ส ี	ท ส เ ส ย ย	ท ส เ ส	ท ส เ ส ถ	เต	ท ส เ ส ย ย ุ่
ม.	ต ว ุ	ท ส เ ส ย ย าย าลี			ต ม ุ เ ห	ท ส เ ส ย ย าย าท
อ.	อ ห ุ	ท ส เ ส ย ย าย าม ี	ท ส เ ส ย ย ุ่		ม ย ุ	ท ส เ ส ย ย าย าม

อ ั ช ช ั ต ต น ี

ป.	โ ส ี	ท ส เ ส ส ี			เต	ท ส เ ส ส ุ่
ม.	ต ว ุ	ท ส เ ส ส ี			ต ม ุ เ ห	ท ส เ ส ส ี ต ุ ถ
อ.	อ ห ุ	ท ส เ ส ส ี			ม ย ุ	ท ส เ ส ส ี ม ุ ห า

ป.	โ ส ี	อ ท ส ส ย ี			เต	อ ท ส ส ย ุ่	อ ท ส ส ย ี ส ุ
ม.	ต ว ุ	อ ท ส ส ย ี			ต ม ุ เ ห	อ ท ส ส ย ี ต ุ ถ	
อ.	อ ห ุ	อ ท ส ส ย ี			ม ย ุ	อ ท ส ส ย ี ม ุ ห า	

ภวิสสันติ

ป.	โส	ทสเสสสติ	เต	ทสเสสสนติ
ม.	ตวํ	ทสเสสสลิ	ตุมเห	ทสเสสสณ
อุ.	อหํ	ทสเสสสามิ ทสเสสสํ	มยํ	ทสเสสสาม

ป.	โส	ทสสยิสสติ	เต	ทสสยิสสนติ
ม.	ตวํ	ทสสยิสสลิ	ตุมเห	ทสสยิสสณ
อุ.	อหํ	ทสสยิสสามิ ทสสยิสสํ	มยํ	ทสสยิสสาม

กาลาติปัตติ

ป.	โส	อทสสยิสส	เต	อทสสยิสสํสุ
ม.	ตวํ	อทสสยิสเส	ตุมเห	อทสสยิสสณ
อุ.	อหํ	อทสสยิสสํ	มยํ	อทสสยิสสามหา